

Кеме құжаттарының тізбесін және Кеме құжаттарын жүргізу ережесін бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникациялар министрінің 2003 жылғы 28 сәуірдегі N 152-І бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2003 жылғы 26 мамырда тіркелді. Тіркеу N 2317. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің міндетін атқарушының 2011 жылғы 6 тамыздағы № 496 бұйрығымен

Күші жойылды - ҚР Көлік және коммуникация министрінің міндетін атқарушының 2011.08.06 № 496 (қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

"Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріп отырған:
  - 1) Кеме құжаттарының тізбесі;
  - 2) Радиожурналды жүргізу ережесі;
  - 3) Кеме ролін жүргізу ережесі,
  - 4) Кеме журналын жүргізу ережесі;
  - 5) Машина журналын жүргізу ережесі;
  - 6) Сарқынды сулармен операция журналын жүргізу ережесі;
  - 7) Қоқыспен операция журналын жүргізу ережесі;
  - 8) Барлық кемелер үшін мұнай операциясы журналын жүргізу ережесі;
  - 9) Мұнай танкерлері үшін мұнай операциясы журналын жүргізу ережесі;
  - 10) Кеме журналы тізімінің нысаны бекітілсін.
2. Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникациялар министрінің Көліктік бақылау комитеті (М.Т.Бейсембаев) заңнамада белгіленген тәртіппен осы бұйрықты мемлекеттік тіркеу үшін Қазақстан Республикасының Әділет министрлігіне ұсынсын.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Көлік және коммуникациялар бірінші вице-министрі Қ.Қ.Жақыповқа жүктелсін.
4. Осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткен күнінен бастап күшіне енеді.

М и н и с т р д і н

міндетін атқарушы

"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"
Қазақстан Республикасы Көлік
және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
N 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Кеме құжаттарының тізбесі

N	Кеме құжатының атауы
---	----------------------

1	2
---	---

---

1. Кемеде мынадай кеме құжаттары болуы тиіс:

-
- 1) Теңіз кемесінің Қазақстан Республикасының Мемлекеттік туын көтеріп жүзу құқығы туралы куәлік
  - 2) Кемеге арналған меншік құқығы туралы куәлік
  - 3) Мұнаймен ластанудан болатын залал үшін азаматтық жауапкершілікті сақтандыру немесе өзге де қаржымен қамтамасыз ету туралы куәлік
  - 4) Біліктілік куәлігі
  - 5) Жолаушы куәлігі (жолаушы кемесі үшін)
  - 6) Өлшеу куәлігі
  - 7) Жүк маркасы туралы куәлік
  - 8) Мұнайдан ластануды болдырмау туралы куәлік
  - 9) Қалдық сулардан ластануды болдырмау туралы куәлік
  - 10) Қоқыстан ластануды болдырмау туралы куәлік
  - 11) Кеме станциясының рұқсаты/лицензиясы (егер кеме менің кеме станциясы болса)
  - 12) Кеме журналы
  - 13) Кеме ролі
  - 14) Радио журналы (егер кеме менің кеме станциясы болса)
  - 15) Машина журналы (механикалық қозғалтқышы бар кемелер үшін)
  - 16) Санитарлық журнал
  - 17) Қалдық сулармен операция журналы

- 18) Қоқыспен операциялар журналы
 19) Барлық кемелерге мұнай операциялары журналы
 20) Мұнай танкерлері үшін мұнай операцияларын жүргізу журналы

2. Кеме кітабында тіркелген кемеде мынадай кеме құжаттары болу тиіс:

- 1) Кеме билеті
 2) Жүзуге жарамдылығы туралы куәлік

Ескерту: Кемеде кеме құжаттарының түпнұсқалары болу керек, Кемеге меншік құқығы туралы куәліктің және Кеме билетін қоспағанда, бұлардың көшірмелері осы құжаттарды берген органмен расталуы тиіс.

"Кеме құжаттарының тізбесін және Кеме құжаттарын жүргізу ережесін бекіту туралы"

Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникациялар министрінің 2003 жылғы 28 сәуірдегі N 152 - I бұйрығымен

бекітілген
 Р-1 нысаны

Қазақстан Республикасы

Кеме журналының тізілімі

(Кеменің түрі және атауы) _____

_____ портына тіркелген

Мемлекеттік кеме тізілімі бойынша N _____

20__ ж.

Жыл, айы және күні	Кеме журналының N	Кеме журналын бекіткен тұлғаның қолы, мөр	Ескерту
--------------------	-------------------	---	---------

1

2

3

4

Теңіз портының капитаны _____
(колы)

"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"

Қазақстан Республикасы Көлік
және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
N 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Радиожурналды жүргізу ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Радиожурналды жүргізу ережесі (бұдан әрі - Ереже) "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген.

2. Ереже Радиожурналды (бұдан әрі - Радиожурнал) жүргізу тәртібін анықтайды.

3. Радиожурнал радио байланыстар мен электрорационавигацияға (ЭРН) қатысты мәліметтерді тіркейтін құжат болып табылады.

2. Радиожурналды жүргізу тәртібі

4. Радиожурнал кеме құжаты болып табылады, осы ереженің қосымшасына сәйкес нысан бойынша (РЖ - 1 нысаны) толтырылады, нөмірленіп, тігіліп, Кеме журналының тізіміне енгізілуі және теңіз портының капитаны, ал кеме меншікке Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерде сатып алынған жағдайда, Қазақстан Республикасының консульдық мекемесінің басшысы растайды.

Соңғы бетте типографиялық тәсілмен түсірілген арнайы мөртабанда порттың тізілімі бойынша Радиожурналдың нөмірі, нөмірленген және тігілген беттердің саны, порттың атауы жазылады.

Радиожурналдың нөмірі кеме журналының Тізілімінде тіркелуіне қарай кемедегі тәртіп бойынша біріншіден бастап беріледі. Бұл нөмір Радиожурналдың титулдық (бірінші) парағында жазылады.

5. Радиожурналды тіркеу, жүргізу, сақтауды Апат кезінде ғаламдық теңіз жүйесі байланысы (АГТЖБ) радиоаманының дипломы бар және кеме капитаны тағайындаған экипаж мүшесі жүзеге асырады.

6. Радиожурнал радиовахта атқарылатын жерде (қабылданған сигналдармен хабарламаларды үздіксіз қадағалау жүргізетін жерде) болуы тиіс және тексеру үшін уәкілетті лауазымды тұлғаларға көрсетіледі.

Қабылдау/беру үшін қандай радиоқондырғылар пайдаланылғанына қарамастан ақпаратты қабылдау/беруге қатысты мәліметтер Радиожурналға енгізіледі.

7. Цифрлық таңдаулы шақыру жиілігінде радиовахта (бұдан әрі - ЦТШ) атқаруға белгіленген мерзімде әртүрлі байланыс жүйелерімен берілетін, теңізде жүзу қауіпсіздігі бойынша хабарламаны қабылдауға жататын жазбаларды Радиожурналға радиобайланыс бойынша вахталық міндеттерін тікелей атқаратын АГТЖБ радиоаманы енгізеді.

8. Қызметтік және жеке корреспонденцияны қабылдауға беруге радиотелефондық сөйлесулер жүргізуге жататын жазбаларды радиожурналға хабарламаларды қабылдау, беруді тікелей жүзеге асыратын немесе радиотелефондар байланысын қамтамасыз ететін АГТЖБ радиоаманы енгізеді.

9. Радиобайланыс құралдарына және ЭРН-ге, апат кезіндегі радиобайланыстарға техникалық қызмет көрсетуге жататын жазбаларды осы қызметтік міндеттерді орындау жүктелген АГТЖБ радиоамандары жүргізеді.

10. Радиожурналда жазбалар анық және ұқыпты түрде көк не қара паस्ताмен мемлекеттік не орыс тілінде Дүниежүзілік үйлестірілген уақыт бойынша (ИТС) жүргізіледі. Техникалық тұрғыдан Радиожурналда күнделікті жазбалар көшірмесімен жүргізілуі тиіс, бұл Радиожурналдан көшірме ретінде қолданылады.

11. Жазбаны жазған АГТЖБ радиоаманы мәтінді өзгертіп және оған қосымша енгізуге құқығы бар.

Өзгеріске жататын мәтін жіңішке қара сызықпен сызылып, оны оқитындай етіп жақшаға алынады. Егер қате жазу уақытында байқалса, онда дұрыс мәтін жақшадан кейін бірден жазылады. Қалған жағдайда жақшадан кейін немесе берілген жағдайда осыншама қосымша мәтін қосылатын сөзден кейін әрбір бет үшін ашық көшірме сілтеменің цифрлік белгісі қойылады. Мәтінге өзгеріс не қосымша журналдағы соңғы жазбадан кейін жазылып, сілтеменің цифрлік белгісі қойылып және мынадай нысан бойынша жауапты тұлғаның қолымен бекітіледі:

"қате жазылған" - егер сызылған мәтінді басқасымен ауыстыру қажет болмаса

;"
"оқу" және әрі қарай дұрыс мәтін;
"толықтыру" және одан әрі қосымша мәтін.

Егер түзетулер немесе толықтырулар бұрынғы беттерге қатысты болса, онда олардың алдына сілтеме нөмірінен кейін бет нөмірі көрсетіледі.
Мысалы: 1) б. 25 Мәтінді басқа жолмен түзетуге тыйым салынады.

12. 3-бөлім оқиға болған кезде не содан кейін бірден толтырылады.

13. Кеме капитаны Радиожурналдағы жазбаны бақылап отырады (егер қажет болса жазбаша ескертпелер жасайды) және әрбір тәуліктің соңында қолымен
р а с т а й д ы .

14. Егер жазбаның сипаты 3-бөлімнің 1-4 бағандарын толтыруды қажет етпесе, онда жазба мәтіні уақыттан кейінгі 2-бағаннан басталады. Егер жазба жағдайды түсіндіруге жазба үшін 1 жол аз болса, онда 2-бағаннан бастап келесі жолда
ж а л ғ а с т ы р у ғ а
б о л а д ы .

1-баған тек уақытты жазуға арналған.

15. Радиожурнал кеме бортында 1 жыл бойы соңғы жазба енгізілгеннен бастап сақталады және содан кейін кеме иесінің мұрағатына беріледі.

16. 1-бөлімге кеме туралы қысқаша мәліметтер, кейбір радио қондырғылар туралы
д е р е к т е р
е н г і з і л е д і .

17. 2-бөлімге маманданған персонал туралы деректер енгізіледі.

Радиобайланыс құралдарына техникалық қызмет көрсету мен ЭРН-ға жауапты АГТЖБ радиомамандары және апат жағдайына радиобайланысты қамтамасыз ету бойынша функционалдық міндетті орындауға жауапты АГТЖБ-ның
р а д и о м а м а н д а р ы
ж е к е
к ө р с е т і л е д і .

18. 3-бөлімге күнделікті жазбалар енеді (бұл бөлім көшірмесімен жүргізіледі).

19. 3-бөлімге мынандай мәліметтер енгізіледі:

1) әрбір тәуліктің басталуы туралы;

2) бақылау құралдарын ЦТШ сигналдарының халықаралық шақыру жиілігімен АГТЖБ апаттарында таңдалған жиілікті көрсету арқылы қосу (кеме порттан шыққанда) және алып тастау (кеме портқа кіргенде);

3) радиобайланыс бойынша вахталық міндетті қабылдау/тапсыру туралы;

4) тәулігіне кемінде 1 рет уақытты тексеру туралы;

5) аккумуляторлық батареяның зарядталуын тексеру; принтерлердің қағаз мөлшерінің жеткілікті болуы мен жазу құралдарының қанағаттанарлық жай-күйін, орнатылған бақылау құралдарын пайдалану арқылы радиосигналдарды сәулелендірусіз ЦТШ құралдарының тиісті қызмет етуін күн
с а й ы н
т е к с е р у
т у р а л ы ;

6) құтқару құралдарының қолданыстағы апаттық УКВ радио станцияларының жұмыс қабілеттілігін жағалау станциясы мәтіндік шақыру арқылы ЦТШ

құралдарының тиісті қызмет етуін, апта сайын тексеру туралы. Кеме бір аптадан аса жағалау станциясының ЦИВ-пен жабдықталған ықпал ету аймағынан тыс болғанда мәтіндік шақыру алғашқы қолайлы жағдайда жүргізіледі.

7) Радиоқұрылғының кез келген бөлігіне энергия беруді, сондай-ақ оның орналасу орнын, антенналардың және оқшаулағыштардың жай-күйін (антенналардың оқшаулау қарсылығының өлшемдерімен) қамтамасыз ететін барлық аккумулятор батарейлерінің жай-күйі мен қосылған жерлерін және апаттық, спутниктік апат радио белгілерін және радиолокациялық жауап бергіштердің сыртқы зақымдануы болмауын (орнатылған бақылау құралдарын қолдану арқылы жұмыс қабілеттілігін, егер болса радиосигналдарды эфирлік сәулелендірусіз тексеру) қарау;

8) кеменің рейске шығар алдында барлық радиобайланыс, электррадионавигацияның және резервтік қорек көздерінің жабдықтарын тексеру ;

9) кеме капитанының растауы арқылы кез келген радиобайланыс құралдарының және ЭРН-нің қатардан шығуы және хабарламаларға қатысты қолданысқа енгізілуі туралы ;

10) апат және мерзімділік туралы барлық ақпарат (бұл жазбалар апаттық радио алмасуға қатысатын кемелер және оның тұрған орны туралы деректерді қамтуы тиіс). Апатқа қатысты апат белгілері мен хабарлама көшірме түрінде қабылданып, еңсіз бетті әріп басатын телеграфия жүйесі бойынша ағылшын тілін (НАВТЕКС) пайдалану арқылы, кеңейтілген топтық шақыру не спутниктік телекс арқылы қабылданып, радиожурналда көрсетіліп және хронологиялық тәртіппен Радиожурналдың соңында тігілуі тиіс. Қағаздағы ауа-райы болжамымен навигациялық ескертулер көшірмесі жеке папкаларға тігіліп, оны қабылдау факті Радиожурналда көрсетілуі тиіс;

11) корреспондентпен байланыс уақыты (уақыт 4 таңбалы санмен 1 минутты разрядтылықпен жазылады, сағат минуттан нүкте арқылы бөлінеді, мысалы: 1 2 . 0 0 .) ;

12) корреспонденттің шақыру сигналы (немесе басқа танушы);

13) жиілік (арна, спутник);

14) радиобайланысқа қатысты маңызды оқиғалар туралы, мысалы: жабдықтардың қатардан шығу немесе олардың пайдаланушылық-техникалық сипаттамасының елеулі нашарлауы;

жағадағы станциялармен, жағалық жер станцияларымен немесе спутниктермен байланыстардың үзілуі;

міндетті хабарламаларды қабылдай алмау себептері болып табылған радиотолқындардың таралуының қолайсыз жағдайлары;

басқа станциялармен радиоалмасу рәсімінің елеулі бұзылуы;

жалған апат белгілерін беру фактілері;
коммерциялық айырбасқа қатысты кез келген қақтығыстар,
мәселен: тарифтегі келіспеушіліктер, хабарламаны алмау және т.с.с.;

15) берілген және қабылданған хабарламалардың нөмірі;

16) кемінде тәулігіне 1 рет кемеңің тұрған жері және анықтау уақыты туралы
(егер тұрған орны белгіленсе, қандай да бір географиялық нүктеге бекіту арқылы
көрсетілуі мүмкін, не ендігі мен бойлығы көрсетіледі, мысалы: 1200 ИТС 700 сол
0 3 3 0 0 ш ы ғ) ;

17) апат жағдайларында радио жабдықтар мен радиобайланыс рәсімдерін
пайдалану бойынша және оның функционалдық міндеті көрсетілген жағдайда
радиобайланысты қамтамасыз ету болып табылатын тұлғаның қауіпсіздікті
қамтамасыз етуі үшін экипаж мүшелеріне нұсқау беру туралы.

Радиожурналды жүргізу ережесіне

қосымша

РЖ-1 нысаны

Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникациялар министрлігі

Радиожурнал

басталды _____ аяқталды

кеменің атауы _____

шақыру белгісі _____

1-бөлім

Кеме және радиоқондырғылар туралы қысқаша мәліметтер

1. Кемеңің атауы _____

2. Кемеңің түрі _____

3. IMO нөмірі _____

4. Жалпы сыйымдылық (тонн. анық.) _____

5. Кильді салу күні _____

6. Тіркеу порты _____

7. Кеме иесі туралы мәлімет (атауы, мекен-жайы,
телефон, факс, телекс) _____

8. Апат жағдайында байланысатын жағадағы
тұлғаның аты, мекен-жайы, телефон нөмірі _____

9. Апат жағдайында тәулік бойы байланысу үшін телефон нөмірі _____
10. Халықаралық шақыру белгісі (орыс/лат.) _____
11. Жылжымалы теңіз қызметінің сәйкестендірме нөмірі (MMSI) _____
12. Спутник станциясының сәйкестендірме нөмірі _____
13. Радиотелекс нөмірі _____
14. АГТЖБ-ға сәйкес жүзу ауданы _____
15. Кеме станциясының лицензиясы туралы деректер (серия, нөмірі, берілген күні) _____
16. Радиожабдықтары бойынша кемең қауіпсіздігі туралы деректер _____
17. Көлік және коммуникациялар министрлігінің Көліктік бақылау комитетінің немесе Қазақстан Республикасында танылған біліктілік қоғамының радиожабдықтарын куәландыру Актісі туралы деректер:
радиожабдығы (берілген күні, қолданылу мерзімі) _____
электржабдығы (берілген күні, қолданылу мерзімі) _____
18. Көлік және коммуникациялар министрлігінің Көліктік бақылау комитетінің аралас (өзен-теңіз) жүзетін (берілген күні, қолданылу мерзімі) кемелер үшін кемеңі жыл сайын куәландыруы Актісі туралы деректер _____
19. Есеп беру ұйымын тану коды (AAIC) _____
20. Радиобайланыс жабдығымен ЭРН-ге техникалық қызмет көрсету тәсілдері _____

2-бөлім

Білікті персонал туралы мәлімет

АГТЖБ-ның радиоаманы дипломы бар мүшелерінің тізімі:

р/с	Т.А.Ә.А.	АГТЖБ диплом	АГТЖБ дипломының	Кемеде жұмыс істеу
N		бойынша атағы	N-і, берілген	кезеңі
			күні, кім берген	_____
				бастап қоса алғанда

1	2	3	4	5	6

1

2

3

4

5

6

7

8

9

1

0

2-бөлімнің жалғасы

Радиобайланыс құралдары мен ЭРН-ге техникалық қызмет көрсетуге
жауапты А Г Т Ж Б радиомаманы:

р/с|Т.А.Ә.А. | А Г Т Ж Б диплом |А Г Т Ж Б дипломының |Кемеде жұмыс істеу
N | |бойынша атағы | N-і, берілген | кезеңі
| | |күні, кім берген |
| | |бастап |қоса алғанда

1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6

7

8

9

1

0

2-бөлімнің жалғасы

Апат жағдайында радиобайланысты қамтамасыз ету жөніндегі функционалдық міндетті орындаушы АГТЖБ радиомамандары:

р/с Т.А.	АГТЖБ	АГТЖБ дипломының	Кемеде жұмыс істеу Кеме капита.
№	Ә.А.	диплом N-і, берілген	кезеңі нының нұсқау
		бойынша күні, кім берген	_____ беруі
	атағы	бастап қоса	туралы белгі
			алғанда

1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6

7

8

9

1 0

3-бөлім

Кемеңің шақыру белгісі _____

" ____ " _____ ж.

Сапар _____ дан _____ ге

Кемеңің UTC-тегі тұрған орны _____

Уақыт (UTC)	Шақырылатын станция (телекс, телефон N-і және т.с.с.)	Шақырушы станция	Жиілік (арна, спутник)	Радиоалмасуға қатысты тексеру нәтижелері, жазбалар
1	2	3	4	5

1

2

3

4

5

1

2

3

4

(соңғы парақ)

Порттың тізілімі бойынша N _____

Журналда нөмірленген, тігілген _____ бет

Порттың теңіз әкімшілігінде бекітілген _____

(журналды бекіткен тұлғаның лауазымы,

тегі, және қолы)

М.О. " ____ " _____ 200__ ж.

"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"

Қазақстан Республикасы Көлік

және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
N 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Кеме ролін жүргізу ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Кеме ролін жүргізу ережесі (бұдан әрі - Ереже) "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген.
2. Ереже Қазақстан Республикасының Мемлекеттік туын көтеріп жүзетін барлық кемелердің Кеме ролін жүргізу тәртібін белгілейді.
3. Кеме ролі, ол кемең келуі және кетуі кезіндегі экипаждың саны мен құрамы туралы мәліметтерді қамтитын кемең негізгі құжаты болып табылады және осы Ереженің қосымшасына сәйкес нысан бойынша толтырылады (КР-1 нысаны).

2. Кеме ролін жүргізу тәртібі

4. Кеме ролін кеме капитаны кеме портқа келген немесе кеме порттан шыққан кезінде порттың билік орындарына, шекаралық бақылау органдарына, сондай-ақ қазақстандық порт аумағына кеме экипажы мүшелерінің кіруіне (шығуына) бақылауды жүзеге асыратын органдарға ұсынады.
5. Кеме кесте бойынша жұмыс істеу барысында сол бір портқа бірнеше рет, ең кемінде он төрт күн ішінде бір рет кірсе, кеме экипажында өзгеріс болмаған жағдайда, кеме ролін кеме портқа әр кірген сайын көрсету шарт емес.
6. Кеме порттан шығар кезінде портқа кеме келген кезіндегі ұсынылған Кеме ролін, егер оған енгізілген өзгерістер немесе өзгерістердің жоқтығы туралы көрсетілсе, ұсынуға болады.
- Кеме роліне кеме экипажының құрамында өзгерістер жоқ екендігі туралы жазу, сондай-ақ экипаждың жекелеген мүшелерін ауыстыру кезінде өзгерістер енгізу тәртібі осы Ереженің 14-тармағында келтірілген.
7. Кеме ролі мынадай деректерді қамтитын мәліметтерден тұрады: кеме туралы (аты, ұлты, тіркелген порты және нөмірі, түрі және мақсаты, кеме иесі, кемең шақыру белгісі); экипаж мүшелері туралы (тегі, аты, әкесінің аты, туған күні мен жері,

азаматтығы, кемедегі қызметі, атағы және диплом нөмірі, сериясы және теңізші паспортының немесе теңізшінің жеке басын куәландыратын басқа құжаттың нөмірі).

8. Кеме роліне кеме экипажының құрамына кіретін тұлғалар, сондай-ақ: осы кемеге жүзу практикасын өту үшін жіберілген оқу орындарының курсанттары (оқушылары);

кемеде жұмыс істеу үшін жіберілген кеме иесінің өкілдері енгізіледі.

Кеме ролінде көрсетілген оқу орындарының курсанттары (оқушылары) мен халықаралық тасымалдарды жүзеге асыратын кемелерге іссапарға жіберілген тұлғалардың лауазымын кемеінің экипажын жасақтауға құқығы бар кеме иесі белгілейді.

9 . К е м е р о л і :

кеме қазақстандық портқа келуі кезінде немесе кеме қазақстандық порттан кету кезінде - мемлекеттік немесе орыс тілінде; кеме шетел портына келу кезінде немесе кеме шетел портынан кетуі кезінде - ағылшын тілінде кемеде толтырылады.

Кемеінің экипаж саны аз болған кезінде Кеме ролін бір уақытта мемлекеттік және ағылшын немесе орыс және ағылшын тіліндерінде толтыруға рұқсат етіледі .

10. Кеме роліндегі жазулар анық болуы тиіс. Жазуды қарындашпен жазуға болмайды.

11. Кеме роліндегі бағандар мынадай жолмен:

"тегі, аты және әкесінің аты", "туған күні мен жері", "азаматтығы" теңізшінің паспортында немесе жеке басын куәландыратын өзге құжатта келтірілген деректер бойынша ;

"лауазымы" - халықаралық тасымалдарды жүзеге асыратын кемелерде теңізшінің паспортындағы кемедегі қызметтік ереже туралы жазуына сәйкес. Қалған кемелерде - куәландыратын кеме экипажының мүшесі ретінде тұлғаның тағайындауы туралы кеме иесінің бұйрығына (өкіміне) сәйкес.

Теңізші жеке куәлігіне кемедегі экипаж мүшесінің қызмет ережесі туралы жазу енгізу белгіленген тәртіппен теңізші паспортындағы жазбаға ұқсас;

"атағы және дипломның нөмірі" біліктілігін растайтын дипломда көрсетілген паспортындағы деректер бойынша ;

"теңізші паспортының немесе жеке басын растайтын басқа құжаттың сериясы мен нөмірі" теңізші паспортында немесе тиісінше жеке басын растайтын құжатында көрсетілген деректер бойынша толтырылады.

12. Кеме экипажы мүшесінің жеке басын растайтын құжаттар ретінде мына құжаттар болуы мүмкін :

халықаралық тасымалдарды жүзеге асыратын кемелерде:

Қазақстан Республикасының азаматтары үшін - теңізші паспорты;
шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ тұлғалар үшін - егер Қазақстан Республикасының халықаралық келісім шарттарында өзге көзделмесе, жеке басын куәландыратын құжат ретінде Қазақстан Республикасында танылған құжаттар ;

қ а л ғ а н к е м е л е р д е :
Қазақстан Республикасының азаматтары үшін - Қазақстан Республикасы азаматының паспорты немесе жеке куәлігі;
шетел азаматтары және азаматтығы жоқ тұлғалар үшін - егер Қазақстан Республикасының халықаралық келісім шарттарында өзге көзделмесе, жеке басын куәландыратын қолданылып жүрген және құжат ретінде Қазақстан Республикасында танылған құжаттар.

13. Кеме қазақстандық немесе шетелдің портына келгенде, кеме шетелдің портынан шығар кезде, сондай-ақ халықаралық тасымалдарды жүзеге асыратын кеме қазақстандық порттан шығар кезінде кеме ролін кеме капитаны растайды .

Халықаралық тасымалдарды жүзеге асыратын кеме қазақстандық порттан шығар кезінде Кеме роліне кеме капитаны қол қояды және кеме иесі немесе кеме шығатын порттың капитаны растайды .

Кеме капитанының, кеме иесінің және порт капитанының қолдары тиісті м ө р м е н к у ә л а н д ы р ы л а д ы .

Олардың жүру бағыты қазақстандық порттан шыққан кезде Қазақстан Республикасының аумақтық теңізінің сыртқы шегін кесіп өтуді көздейтін кемелердің Кеме ролі кеме иесінің немесе порт капитанының куәландыруына жатады.

14. Осы Ереженің 5 және 6-тармақтарында көзделгендей, кеме экипажы құрамында өзгерістер жоқ екендігі туралы және кеме экипажының құрамындағы өзгерістер туралы жазулар кеме иесінің және порт капитанының расталған қолынан төмен немесе Кеме ролі парағының келесі бетіне жазылады.

Кеме экипажының құрамында өзгерістер болмаған жағдайда "Өзгеріс жоқ" деген жазу жазылады, ол кеме капитанының қолымен және күні көрсетіліп, кеме м ө р і м е н р а с т а л а д ы .

Кеме экипажының құрамында өзгерістер болған жағдайда өзгерістер Кеме роліне мынадай тәртіппен енгізіледі:

Кеме экипажының бұрынғы мүшесінің тегі бар жол өшіріледі, Кеме экипажының жаңа мүшесінің тегі кеме экипажынан шыққан мүшенің нөмірімен нөмірленеді, кететін экипаж мүшесін ауыстыру болмаған жағдайда, кеткен экипаж мүшесінің тегі өшіріліп, экипаж мүшесі ауыстырусыз кемеден кеткендігі туралы ж а з б а ж а з ы л а д ы .

Кеме роліне енгізілген өзгерістерге кеме капитаны күнін көрсетіп қол қояды және ол кеме мөрімен куәландырылады.

Шетелге жүзетін кеме қазақстандық порттан шығар алдында Кеме роліне өзгерістер енгізілсе, осы өзгерістерді кеме иесі немесе порт капитаны растауы тиіс.

Кеме ролін жүргізу ережесіне қосымша
КР-1 нысаны

Кеме ролі

1. Кеменің атауы _____
2. Кеменің ұлты _____
3. Порт, тіркеу нөмірі _____
4. Кеменің түрі мен мақсаты _____
5. Кеме иесі _____
6. Шақыру белгісі _____

р/|Тегі, аты|Туған күні|Азамат.|Лауазымы|Атағы |Теңізші паспортының
с | және | мен жері | тығы | | және |немесе жеке басын
N |әкесінің | | | |диплом|куәландыратын өзге
| аты | | | |нөмірі| құжаттың нөмірі
| | | | | | | Сериясы

1 2 3 4 5 6 7

"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"

Қазақстан Республикасы Көлік
және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
N 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Кеме журналын жүргізу ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Кеме журналын жүргізу ережесі (бұдан әрі - Ереже) 1978 жылғы хаттамамен өзгертілген (СОЛАС 74/78) теңізде адам өмірін қорғау туралы 1974 жылғы халықаралық конвенцияға (бұдан әрі - Конвенция) және "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген.

2. Осы ереже Кеме журналын жүргізу тәртібін анықтайды.

2. Кеме журналын жүргізу тәртібі

3. Кеме журналы әрбір кемеде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік туын көтерген кезден оның астында жүзу құқығы сақталғанға дейінгі барлық кезеңде жүргізіледі.

4. Кеме журналы кеме құжаты болып табылады, нысаны бойынша, осы Ереженің (К-1 нысаны) қосымшасына сәйкес толтырылады, нөмірленуі, тігілуі, Кеме журналының тізіміне енгізілуі және оны теңіз портының капитаны растауы тиіс, ал кеме жеке меншікке Қазақстан Республикасынан тыс жерде сатып алынғанда, Қазақстан Республикасының консульдық мекемесінің басшысы растайды.

Соңғы бетте типографиялық әдіспен салынған арнайы мөртабанмен Кеме журналының нөмірі порттың тізілімі бойынша, нөмірленген және тігілген беттердің саны, порт атауы көрсетіледі.

5. Кеме журналының нөмірі Кеме журналының тізімінде тіркелуіне қарай кемеде ретімен біріншісінен бастап беріледі. Осы нөмір Кеме журналының мұқабасында және бірінші бетінде жазылады.

6. Кеме журналын кеме капитанының вахталық көмекшісі жүргізеді. Кеме капитанының вахталық көмекшісі жазған мәтінді өзгертуге және толықтыруға, тек ал кеме капитанының толықтыруға құқығы бар.

Өзгертілуге тиісті мәтін қара жіңішке сызықпен сызылады, ол дұрыс оқылуы үшін жақшаға алынады. Егер жазба барысында қателік байқалса, онда жақшадан кейін бірден дұрыс мәтін жазылады. Қалған жағдайларда жақшадан кейін не жіберілген жағдайда мәтін қажет сөзден кейін жазылып, сілтеменің сандық белгісі толассыз нөмірлеу арқылы әр бет үшін қойылады.

Өзгерту не толықтыру мәтін журналдағы соңғы жазбадан кейін жазылады, сілтеме сандық белгімен қойылады және мынандай нысанда енгізілген өзгерту немесе толықтыру тұлғаның қолымен бекітіледі:

"қате жазылған" егер сызылған мәтінді басқасымен ауыстырмасы;
"оқу" және бұдан әрі дұрыс мәтін;

"толықтыру" және бұдан әрі дұрыс мәтін.

Егер өзгерту не толықтыру келесі бетке қатысты болса, онда оның алдына сілтеме нөмірінен кейін бет және жеке жол нөмірі көрсетіледі мысалы: 3/б. 15.

Мәтінде басқа жолмен өзгертуге рұқсат етілмейді.

7. Навигациялық сипаттағы жазба көлемін кеме капитаны картадағы астармен және техникалық құралдарды тіркеу ақпаратымен бірге кеменің жүзу маршрутын қалыпқа келтіруге болатын есепке алып анықтайды.

Бұл ретте картадағы астар картаны қайталап пайдаланғанға дейін сақталады, ал өзі жазатын таспалар - курсограмма, реверсограмма, эхограмма, телетайп бағдарлама және басқалар екі жыл бойы кемеде сақталады.

8. Кеме журналы вахта барысында оқиға болғанда не одан кейін жазылады.

9. Енсіздікке, портқа, тұман жолағына және т.б. жақындағанда стандартты іс-шаралардың орындауын тіркеу қажет емес. Мынандай фразамен шектелуге болады: "Кеме енсіздікте жүзуге дайын (порт суларында, көру шектеулі жағдайларда)".

10. Кеме капитанының вахталық көмекшісі жүргізген жазбаларды лауазымын көрсету арқылы қол қоюмен бекітеді, мынандай қысқартуларды пайдаланады: капитанның аға көмекшісі - ТКАК, капитанның екінші (үшінші, төртінші) көмекшісі - 2ТКК (3ТКК, 4ТКК).

11. Кеме капитаны Кеме журналындағы жазбаларды бақылайды және әрбір бетінің соңына оларды растап қол қояды.

12. Кеме журналындағы жазбалар түсінікті болуы керек. Жазбаны қарандашпен жазуға болмайды.

13. Егер жазба сипаты мәтіннің 2-4 бағандарын толтыруды талап етпесе, жазба уақыттан кейін бірден 2-бағаннан басталады. Егер оқиға үшін бір жол жеткіліксіз болса, онда бірден 2-бағаннан бастап жазбаны келесі жолда жалғастыруға болады.

1-баған тек уақытты жазуға арналған.

Әрбір тәуліктің жазбасы жаңа беттен басталады. Тәулік ішінде толтырылмаған жолдар "Z" белгісімен сызылады.

14. Кеме журналы кеме бортында соңғы жазба енгізілгеннен кейін екі жыл бойы сақталады, одан кейін кеме иесінің мұрағатына тапсырылады.

15. Ереже Кеме капитаны мен Кеме капитанының вахталық көмекшісінің кеменің күнделікті өміріне қатысты жазбасын Кеме журналына енгізу құқығын шектемейді. Олардың айтуынша, бұлар кеме, Кеме иесімен жүктің мүддесін қорғауда маңызды болуы мүмкін.

Кеме журналына сырттан өзге тұлғалардың жазбалары мен талаптарын енгізуге рұқсат етілмейді.

16. Оқиға уақыты - Т (1-баған) - төрт таңбалы санмен минут бәсеңдікпен жазылады. Сағат минуттан нүкте арқылы бөлінеді, мысалы: 05.37.

17. Гирокомпас бойынша курс - ТКК (2-баған) рульмен берілген әрі оның берілген дәлдігімен гирокомпас бойынша жазылады, мысалы: 257,5 немесе 74.

Егер курсограф жұмыс істемесе, картада көрсетілген барлық курстар тіркеледі.

18. Магнитті компас бойынша курс - ТКК (3-баған)- басты магнит компасының курсы бойынша 1 град бәсеңдікпен жазылады.

19. Кеменің тұрған жері (4-баған) координаты жазылады: географиялық санақпен - срс, Хс, немесе картадан алынған - срс, Хс, координаты, автоматты санаушы немесе құрылғы бәсеңдірілген басқа құрылғы, мысалы: 47, 12, 86, N;

Гиперболалық (стадиметриялық) - қағида бағыты 1 - (бұдан әрі - қ.б.), қ.б. 2 және қ.б. 3 (радионавигациялық параметрлер), мысалы: F - 0,3,87 немесе Z - 4 6 2 3 8 немесе В Д - 9 2 0 , 0 2 3 .

Полярлы - пеленг П және дистанциялық Д және басқалар.

20. Кеменің тұрған жерінің координаты анықталып және капитан не вахталық кемешінің ойынша, бұл қажет болған барлық жағдайда жасалады.

5 - бағанда қажет түсініктемелер жазылады - тұспал атаулары көзбен шолып және радиолокациялық анықтамаларда координат алынған құрылғының өлшеу н ө м і р і а т а у ы н к ө р с е т у м е н .

Мәселен, кеме орны Столб және Островной 37,4⁰ немесе 122,2⁰ маяктардың көзбен шолу пеленгі және Островной 6,7 мили маякқа дейін радиолокациялық дистанциясы бойынша анықталды, 4 - бағанда мыналар жазылады: 37,4⁰ | 122,2 | град 6,7'; бағанда мыналар жазылады: М^к Столб, 2-3 М^к Островной.

21. Невязка счисления - С или вектор сноса - записываются при необходимости в графе 5.

РҚАО-ның ескертуі: 21-тармақтың мемлекеттік тілде аудармасы болмағандықтын орыс тілінде беріліп отыр.

22. Өткен қашықтық (қосымшаның 6-кестесі) - милмен жазылады: "нақты" бағанында - карта бойынша өткен - Ск; "лаға бойынша" бағанында - лагалық Сл, яғни лаға есебінің айырмасы - РОЛ, лаға өзгертумен түзетілген - Л, %. Жалпы мәлімет - "тәулік бойы" және "Сапарда" - кеменің нақты өткен қашықтығы авто есептеуіштің координаттың немесе спутниктік навигациялық жүйенің индикатор қабылдағышы мәліметімен жазылады.

23. Гидрометеорологиялық мәлімет (7-12-бағана) - белгіленген мерзімдегі ауа-райын қадағалау нәтижелері жазылады.

24. Желдің бағыты мен жылдамдығы (7-баған) - желдің ақиқат бағыты (градуспен 10⁰ бәсеңдікпен) және оның жылдамдығы метр/сек жазылады, мысалы

3 3 0 - 1 1 .

Егер есептеуге алынатын дрейф 7-бағанда жазылғанда, басқа желмен байланысты болса немесе вахта барысындағы желдің бағытымен жылдамдығы 5-бағанда жазылады.

25. Теңіз бетінің жай-күйі (8-баған) - толқын бағыты (10^0 бәсеңдірілген) мен теңіз бетінің жай-күйі балмен жазылады, мысалы: 310-3. Өзен мен порт суларында тиісінше "порт", "өзен" деп жазылады.

Егер судың бетінде мұз болса, онда "М" белгісі және мұздың тұтастығы балмен жазылады, мысалы: Л-7.

26. Ауа-райының жай-күйі, көру (9-баған) - ауа-райының жағдайы шартты белгімен (А-ашық, Б-бұлтты, Т-түтін, Ж-жаңбыр, Т-тұман, Қ-қар, Н-найзағай, Т-түнек, Б-бұршақ) және өру қашықтығы милмен мысалы: Б-8.

27. Атмосфералық қысым (10-баған) миллиметрмен жазылады (теңіз деңгейіне келтірілмей).

28. Ауаның температурасы (11-баған) - судың температурасы (12-баған) - 1^0 дейін бәсеңдікпен жазылады.

29. Вахта (13-кесте) әрбір вахтаның, вахталық теңізшінің тегі жазылады. Қажет жағдайда 5-бағанда вахтаны күшейту шақырылған экипаж мөлшерінің тегі жазылады.

30. 5-бағанда кеме капитанының нұсқауымен кеме капитанының вахталық көмекшесінің қарауына қарай берілген кестеленген мәліметтерді толықтыру үшін кеме жұмысының шарттары мен себептерінің жазбасы орындалады:

1) кеменің жылдамдығы V_c -лаға болмаған жағдайда жолды есептеу үшін қабылданған кеменің жылдамдығы жазылады. Жазба 0,1 уз. бәсеңдікпен орындалады, мысалы: $V_c = 14,4$;

2) жүріс режимі (немесе бұранды айналдыру жиілігі немесе берілген жүктеме немесе қалақты бұру) қажет жағдайда жазылады;

3) ағыс элементтері (көшіру) - бағыты жазылады- K_t (град) және ағыс жылдамдығы V_t (Уз), мысалы: $K_t = 312^0$; $V_t = 1,7$;

4) навигациялық жекеленген техникалық құралдарын, тіркеуші құрылғылары, курсты автоматты түрде жүргізу, жылдамдық (көшіру);

5) кеменің тұрақты бұрышы градуспен (1^0 пен дәлдікпен) бағыттық қисаюын көрсету арқылы (О-оң жағында; С-сол борт он тұғындаған кезде) жазылады.

Аз тереңдікті аймаққа кіру алдында кеменің қисаюы және оның тұмсығы мен кеменің артқы жағының (корма) есепті отыруы жазылады;

6) картадан картаға көшу - "картаға" фразасы және жаңа карта нөмірі жазылады;

7) навигацияның техникалық құралдары мен орағыштың элементтерге

түзетулерді анықтау тәсілі мен негізгі нәтижелерді көрсету арқылы жазылады;

8) жүк операциялары - кемеңің трюмі мен жүк құрылымдарының дайындығы, жүк операцияларының басталуы мен аяқталуы, жұмыстағы үзіліс себептерін көрсету арқылы, жүктердің қандай күштермен және құралдармен қайда түсірілетіні және қайда қабылданатыны; тиелген және түсірілген жүктер туралы мәлімет; жүктердің бекітуді аяқтау мен тәсілдері сепарациясы; қайта тарту, кеме мен жүкке қатысты стивидор және агент әрекеттермен келіспейтін жағдайлар, себептерін көрсету арқылы; кеме мен жүктің зақымдану жағдайлары жазылады.

31. Вахтаның соңында жүру барысында - 1-5, 7-12 бағындарына және 6-кесте мен 13-қосымшаға мәліметтер жазылады.

32. Вахтаның соңында айлақта жазылады: кемеңің жай-күйі мен жағдайы; кемеңің тұмсығы мен артқы жағы қайырлауы; орындалатын жүк операциялары; кеме энергетикалық құрылғысының (бұдан әрі - КӘК) дайындығы; борттағы жүзу құралдары; тиелген (түсірілген) жүктің мөлшері.

Егер вахта барысында өзгерістер болмаса, онда қайырлауы мен мынандай фраза жазылады: "Бұрынғы қалпымызда тұрмыз".

33. Беттің жоғарғы жағында-тәулік басындағы күн, ай және жыл; жүзу ауданы, кемеңің қайда және қайда бара жатқаны (пункт аты) және рейс нөмірі көрсетіледі. Аялдама - порт не рейд атауы.

Кеме мен гринвин уақыты арасындағы алшақтық көрсетіледі, мысалы: $T_c = T_{гр} + 3с$.

34. Сағат ауысқанда 1-бағанда бөлшек түрінде ескі жаңа уақыт жазылады.

35. Лоцманмен жүзу - лоцманның келгені (кеткені), оның тегі мен аты-жөні ж а з ы л а д ы .

36. Буксир көмегімен алып өту - буксирдің келуі (кеткені), олардың аты, б у к с и р л е у с х е м а с ы ж а з ы л а д ы .

37. Кемеңің зәкірге - тұрғызу себептері, берілген қандай зәкір, қанша зәкір шынжыры пайдаланғаны, өлшенген теңіз тереңдігі, КӘК-ның дайындығы жазылады.

38. Айлаққа тұрғызу - айлақ атауы не нөмірі, арқандап байлау борты, қандай, қанша, қалай және қайда арқандап байланды, зәкірге, кеме тұмсығымен артқы ж а ғ ы н а қ а й ы р л а у ы ж а з ы л а д ы .

39. Кеме қозғалысын бақылау жүйесінің әрекеті аймағында жүзу - аймаққа кіруге рұқсат алғанда, қызмет түрі, оның басы мен соңы жазылады.

40. Дауылды жағдайларында жүзу - мұнда қисаю бұрышымен тербеу кезеңі, жүкті сақтауды қамтамасыз ету бойынша әрекет, палубаны су алып кетуі мен толқынның соғысы, мұндайлар орын алған жағдайда жазылады.

41. Кемеде туу немесе өлімге ұшырау, борттағы қайғылы оқиға, кемеден тыс жерде апатқа ұшыраған адамдарға көмек көрсете алмау жазылады: туу жағдайында - шешесінің тегі, аты және әкесінің аты, баланың жынысы; өлім жағдайында - өлген адамның тегі, аты және әкесінің аты, өлу себебі, қашан және кімге өлген адам мәйіті берілді немесе тұрған жерінің координаты, қай жерде мәйіт теңізге тасталды, Қазақстан Республикасы 1-теңіз портының капитанына кемеге кірген өсиет етілген мұраны беру факті, ал шет елдің портында - Қазақстан Республикасының елшісіне; Борттағы қайғылы жағдай, көмек көрсете алмау жағдайында себебі мен салдары толық беріледі.

42. Мұраны растауда - мұраны қалдырушының тегі, аты мен әкесінің аты, өсиет жасалған күн жазылады.

43. Кеме сапарға шығуға дайындалғанда мыналар жазылады: экипаж мүшелері мен жолаушылардың саны; отын мен судың қоры; қалдық тұнба; жүктің мөлшері мен түрі; басқару құрылымының дайындығы (конвенция талаптары), рейске шығуға жалпы дайындық.

44. Кеменің басқару бұйрығы берілгенге - басқаруды беру және бастау фактісі жазылады. Жазба тапсыратын және қабылдайтын капитандар қолымен бекітіледі.

2. Конвенция талаптарының орындалуын тіркеу

45. Конвенция талаптарының орындалуын тіркеу қосымшаның 14-кестесінде (бұдан әрі - 14-кестеде) жүргізіледі. Қажет толықтырулармен нақтылықтар 5-бағанда жазылады.

46. 14-кестенің 1 және 2-жолдарында су өткізбейтін іріктеменің жабылу және ашылу факті көрсетіледі.

47. 14-кестенің 3-жолында су өткізбейтін жабылыстарды басқару және тексеру бойынша апта сайын өткізілетін жаттығулар туралы жазба жүргізіледі. Ұзақ рейстерге 1 аптадан артық шығатын кемелерде 1-ші толық жаттығу порттан шығар алдында жүргізіледі.

48. 14-кестенің 4-жолында кеменің порттан шығар алдында барлық сыртқы корпусының жабылуы жазылады, бұлар рейске шығар алдында жабық болуы

к е р е к .

Осындай кемең рейске кетуіне дейін жиырма сағат шегінде жетектерді, жүйелер мен құрылғыларды тіркеу.

49. 14-кестені 5-жолында ай сайын өткізілетін өртпен күрес жөніндегі оқулар ж а з ы л а д ы .

50. 14-кестенің 6-жолында ай сайын өткізілетін өртпен күрес жөніндегі о қ у л а р ж а з ы л а д ы .

Бұл оқу-үйренулер бір тәулік ішінде кеме порттан шыққаннан кейін жүргізіледі, егер өртпен күрес және кемең қалдыру бойынша алдыңғы ойындарда экипаж мүшелерінен 25% қатысса, Халықаралық рейс жасайтын жолаушылар кемесінде 20-дан астам жолаушы жаңаланса, жолаушылардың оқу жиылысы олар отырғаннан кейін 1 тәулік ішінде жүргізіледі.

51. Өртпен күрес және кемең қалдыру бойынша әрбір оқу-үйрену толық сипатталып жазылуы керек. Кемең қалдыру жөніндегі ең кемінде 1 шлюпка түсіріліп, оның нөмірі жазылуы керек.

52. 14-кестенің 7-жолында құтқару салдарымен жаттығу жүргізу туралы жазбаша беріледі. Бұл жаттығулар 2 айда бір рет кемең құтқару жабдықтары мен құтқару құралдарын оқу-үйрену туралы сабақтар барысында жүргізіледі.

53. 14-кестенің 8-жолында "адам борттан тыс" дабыл командасы жазылған кезекші шлюпканы суға түсіру және суда орағату туралы жазба беріледі, бұлар ай сайын немесе жоқ дегенде 3 айда 1 рет өткізілуі керек.

54. 14-кестенің 9-жолында руль мен шұғыл басқаруға ауысу туралы оқулар жазылады, бұлар мүмкін болса, 3 айда 1 рет жүргізіледі.

55. Құтқарушы құралдардың жіберу құрылуларының лопарларын аудару (түбірлік соңын жүру соңымен ауыстыру) 30 айда 1 рет, ал лопарды жаңаға ауыстыру 5 жылда 1 рет жүргізіледі. Бұл туралы жазба 5-бағанда беріледі.

Кеме журналын жүргізу ережесіне қосымша

С-1 нысаны

Мұқаба

Қазақстан Республикасы

Кеме журналы

(кемең атауы)

№ _____ 20 __ ж.

Титулдық парақ

Қазақстан Республикасы

Кеме журналы

N _____

1. Кеменің атауы _____

2. Кеменің түрі _____

3. Кеме иесі _____

4. Кеменің шақыру белгісі _____

5. Кеменің тіркеу порты _____

6. Кеменің тіркеу нөмірі _____

7. Кеменің капитаны _____

Басталды _____ 20 __ ж.

Аяқталды _____ 20 __ ж.

сол бөлігі

Оқиға|Гирокомпас|Магнит | Кеменің тұрған жері | Тк=Тгр ч "___" 20ж
уақыты| бойынша |компасы|_____
| бағыт |бойынша|ф/қ.б-1|л/қ.б-2|Қ.б-3| Рейс N ____
| бағыт | | | | | Аудан ___ _

1 | 2 | 3 | 4 | 5

оң бөлігі

Өткен |Уақыт|Желдің |Теңіз | Ауа |Атмосфер.| Ауа
қашықтық | |бағыты |бетін.|райының | лық |райдың
| мен | нің |жағдайы,| қысым |темпера.
уақыт|нақты| лага | |жылдам.| жағ. | көру | |турасы
| |бойынша| | дығы |дайы | | |

6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11

0 0 - 0 4

0 4

0 4 - 0 8	0 8
0 8 - 1 2	1 2
1 2 - 1 6	1 6
1 6 - 2 0	2 0
2 0 - 2 4	2 4

Т ә у л і к т е

С а п а р д а

т а б л и ц а н ы ң

ж а л ғ а с ы

Судың	У а қ ы т	Вахта
темпера .		
турасы		
1 2		1 3

0 0 - 0 4
0 4 - 0 8
0 8 - 1 2
1 2 - 1 6
1 6 - 2 0
2 0 - 2 4

К а п и т а н :

14-кесте

СОЛАС-74/88 конвенция талаптарын орындау

N	Тексеру, сынақ, оқу түрі		Күні (өткізу уақыты)
			қ о л ы
1	2		3 4 5 6 7

1 Су өткізбейтін есіктердің жабылуы, олардың механизімен индикаторын тексеру

2 Су өткізбейтін есіктерді ашу

3 Су өткізбейтін есіктерді, иллюминаторды, клапандарды, шпиготты жабу құралдары мен қоқыс жеңдерін, барлық оларға жататын жетек басқармалар мен индикаторды басқару және тексеру бойынша жаттығулар.

4 Кеме рейске шығар алдында корпустың барлық сыртқы тесіктерін жабу. Бас және көмекші рульдік жетекті, олармен дистанциялық басқару жүйесін, көпірде рульмен басқару орындарын, рульдік жетектің апаттық көздерін, аксиометрді, рульдік басқарудың сигнализациясы, сөндірілетін құрылымдарды, бұған рульдің толық аспасын тексеру және көпір мен румпиль бөлімінің арасындағы байланысты тексеру де жатады.

5 Өрттік оқу дабылы

6 Оқу шлюптік дабыл. Экипаж бен жолаушыларды дабыл белгісі орнына шақыру. Кемені қалдыру тәртібімен таныстыру, түсуге құтқару құралдарын дайындау. Топтаманы тексеру және шлюптік қамтамасыз ету, құтқару салдарының жағдайы. Жүргізу мен шлюпка қозғалтқышының жұмысын тексеру.

Құтқарушы құралдарды тексеру.

7 Құтқарушы-үрleme салдарды қимылға келтірумен пайдалану бойынша жаттығулар.

8 "Адам борттан тыс" дабылы

9 Румпельден рульдік апаттық басқаруға көшу бойынша оқу, бұған көпір және қуатпен қамтамасыз ететін резервтік көздерді пайдалану байланысын тексеру
д е к і р д і .

Соңғы парак

Порттың тізілімі бойынша N _____

Журналда тігілген және нөмірленген _____ парақ
Порттың теңіз әкімшілігінде бекітілген _____

журналды бекіткен тұлғаның лауазымы, тегі және қолы
М.О. "____" _____ 20__ ж.
"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"
Қазақстан Республикасы Көлік
және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
N 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Машина журналын жүргізу ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Машина журналын жүргізу ережесі (бұдан әрі - Ереже) "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген.

2. Ереже Машина журналын (бұдан әрі - Журнал) жүргізу тәртібін белгілейді.

3. Журналды жүргізу Қазақстан Республикасының бір немесе екі бас қозғалтқышы бар барлық теңіз кемелеріне міндетті. Журнал бір данада жүргізіледі, екінші данасын жүргізуге рұқсат етілмейді.

2. Журналды жүргізу тәртібі

4. Журнал пайдаланым уақытында да, сонымен қатар кемеңі жөндеу уақытында да үздіксіз жүргізіледі. Журналдың көлемі оны бір ай жүргізуге есептелген.

5. Журнал кеме құжаты болып табылады, осы Ереженің қосымшасына сәйкес нысан бойынша толтырылады (М-1 нысаны), нөмірленіп, тігіліп, Кеме журналының тізіліміне енгізілуі және теңіз портының капитаны, ал кеме Қазақстан Республикасынан тыс меншікке сатып алынғанда Қазақстан Республикасының консулдық мекемесінің басшысы куәландыруы тиіс.

Соңғы бетте типографиялық жолмен басылған арнайы мөртабанда порт тізілімі бойынша Журналдың нөмірі, нөмірленген және тігілген беттердің саны, порттың атауы жазылады.

Журналдың нөмірі оның Кеме журналының тізілімінде тіркелуіне қарай, кемедегі тәртіп бойынша біріншісінен бастап беріледі. Бұл нөмір журналдың бірінші бетінде жазылады.

6. Журналдағы жазба анық болуы керек. Жазбаны қарандашпен жазуға рұқсат етілмейді. Жазбаның мазмұнында екі жақты түсінік болмау керек.

7. Журналдың барлық бағаны белгіленуіне қарай толтырылады.

8. Мәтінге жөндеу немесе қосымша енгізу қажет болғанда оларды қате жазба немесе "Ерекше белгілер" бағанына енгізеді және қолмен растайды. Түзетілетін мәтін жіңішке сызықпен сызылып және мазмұны жеңіл оқылуы үшін жақшаға а л ы н у ы к е р е к .

Мәтінге өзгеріс пен қосымшаны мәтінді жазған тұлға жүргізе алады. Мәтінді әріп, сан жазу арқылы жөндеу, тазартуға және с.с. рұқсат етілмейді.

9. Машина журналына капитаннан, аға (бас) механиктен және вахталық механиктен басқа тұлғалар жазба жүргізуге тыйым салынады.

10. Аға (бас) механик күн сайын Журналдың дұрыс жүргізілуін тексереді, оны өз қолын қою арқылы растайды және Журналды капитанға қол қоюға ұ с ы н а д ы .

11. Кеме жүргенде журнал машина жайында болады, ал тұрақта вахта механигінің каютасында болуы мүмкін.

12. Журнал соңғы жазба енгізілгеннен кейін екі жыл барысында кеме б о р т ы н д а с а қ т а л а д ы .

13. Вахта бойынша жазбаларды журналда оның дұрыстығы мен жинақтылығына жауапты вахта механигі жүргізеді.

14. Энергетикалық қондырғының жұмыс параметрінің жазбасы әрбір төрт сағат сайын вахтаны тапсыру кезінде жүргізіледі. Жазбалардың прибор көрсеткіштерімен сәйкес келуін вахтаны тапсырушы және қабылдаушы механик қол қойып куәландырады.

15. Оларды пайдалану машина жайларында вахта персоналының үнемі болуынсыз жүзеге асырылатын кемелерде, параметрлерді тіркеу вахтаны тапсыру барысында ғана жүргізіледі. Біруақытта ақауды автоматты түрде тіркеу лентасын бақылау орындалады. Екі құжат та вахтаны тапсырушы және қабылдаушы механиктердің қолымен бекітіледі. Толтырылған ленталар кемеде кемінде бір жыл сақталады.

16. Әрбір вахтада тетікті іске қосу және тоқтату уақыты жазылады. Журналда жұмыс ұзақтылығы ескерілетін тетіктердің тізімін әрбір кеме сериясына қарай к е м е и е с і б е л г і л е й д і .

17. Желдің бағыты мен күші кеменің схемалық бейнесі бар арнайы бағанда жазылады. Кемеге қатысты желдің бағытын стрелкамен, ал желдің күші стрелкаға қарсы жазылған балмен сан арқылы көрсетіледі.

18. Журналдың бос жолдарында вахта бойынша мыналар жазылады: бас қозғалтқыштың жұмыс режимінің өзгеруі, жауапты жабдықтың тоқтап қалуы не бұзылу жағдайлары және оларды жою үшін қабылдаған шаралар; энергетикалық қондырғының жұмыс параметрлерінің нормалар шегінен шығуы (шығуды автоматты тіркеу жоқ болғанда). Осында кемең сапарға шығар алдындағы тексерілуі тіркеледі (қозғалтқыштың аударылуы, қашықтан автоматты басқару жүйесін, реттелетін жүріс бұрандасын, машина телеграфын, басқару жүйесімен машинаның тұтқашын, авралды сигнализацияны, сигналды-ерекшеленуші оттарды және с.с. тексеру).

19. Бір күн барысында қабылданған отын және сортына қарай бөлінген май қалдығы мен жанар-жағармай материалдарының (бұдан әрі - ЖЖМ) саны Журналдың арнайы кестесінде тәуліктік бетте жазылады.

20. Техникалық қызмет пен құралдарды жөндеу бойынша бір күн бойы жүргізілетін Техникалық пайдалану қызметінің тиесілігінде болатын жұмыстар тәуліктік бетте арнайы кестеде адамның сағаттық еңбегін және орындаушыларын көрсетіп, тіркеледі.

21. Журналдың "Ерекше белгілер" бағанына тәулік ішінде мыналарды көрсететін жазбалар енгізіледі:

лауазымдық тұлғалар - капитан, аға (бас) механик және капитанның вахталық көмекшісінің өкімі, осы өкім жасалған уақыты нақты көрсетілуі арқылы;

вахталық механиктің мінбеге және аға (бас) механикке баяндауы; вахтаны күшейту, вахтаны ауыстыру немесе ақауларды жою үшін экипаж мүшелерін шақыру;

бас қозғалтқышты басқаруды машина жайынан мінбеге тапсыру және керісінше;

тетіктерді басқаруды жартылай автоматтыдан автоматтыға және қолмен басқаруға ауыстыру;

тексеріс нәтижелері және электрэнергияның авария көздері мен сақтандыратын құрылғылардың әрекеті;

авариялық сақтау құрылғыларынан пломбыны алу және автоматты реттегіштің қорғаушы құрылғыларын жөнге келтірудегі өзгерістер;

сұйықты қабылдау, айдау және қайта айдау, кеме ішінде ластанған суды қайта айдауды қоса алғанда. ЖЖМ-ды қабылдау немесе тапсыру туралы жазба қабылдау (тапсыру) орнын және құжат нөмірін көрсету арқылы жүргізіледі;

кезендік бақылау өлшемдерін жүргізу (мысалы: индикаторлық диаграммаларды алу, дірілді өлшеу және с.с.);

кемені тоқсыз қалдыру жағдайлары, арнайы электр құрылғыларын, электр жетектерді, рульдеу құрылғыларын, кеме корпусының катодтық қорғау жүйелерін, маневр реттегіштері мен авариялық дизель-генераторларын басқару

май	қозғалт.	тіреу.	шығатын	қозғалт.	қозғалт.	шығыс.	борт.	реси.
суыт.	қыш	іштегі	жердегі	қышқа	қышқа	тағы	тан	вер.
қыш.	алдын.	май	поршын.	жібері.	шығыс.	форсун.	тыс	дегі
тағы	дағы		ды	летін	тағы	каны	су	соқ.
ауытқу	май		суыту	кіре	тұшы	суыту		палы
				беріс.	су			ауа
				тегі				
				тұщы су				

16   17   18   19   20   21   22   23   24

та б л и ц а н ы ң ж а л ғ а с ы

Қозғалтқыш					Цилиндр	бойынша				
алдындағы						шығатын	жердегі			
отын						поршынды	суыту			
темпера.						температура				
турасы		1	2		3	4	5			
		6	7		8	9	10			
		25	26	27	28	29	30			

б о р т	О ң		0 - 4	
			4 - 8	
			8 - 1 2	
			1 2 - 1 6	
			1 6 - 2 0	
			2 0 - 2 4	

С о л		0 - 4	
б о р т		4 - 8	
		8 - 1 2	
		1 2 - 1 6	
		1 6 - 2 0	

Ерекше белгілер |Тәулікте жүргізетін жұмыс| Еңбек шығыны| Орындаушы

оң бөлігі

Дейін _____ тұрақтау алдыңғы, артқы жағымен отыруы бет

Цилиндр бойынша шығатын газдың температурасы, C°		Машина		Қазандағы		Трубокомпрессорлар бөлімін. қысым де ауа. кгс/см ² ның _____ темпера. қал.кө. Айнал. Ауа қабыл. турасы дық.мек.дыру суыт. дау (қозғалт.тар.ші. жиіл. қышта ауа қышқа да де гі қоқым. филтр. кіре айна. ның інде берісте) лым түсуі, қысым. C° кгс/ ның см түсуі кгс/ см
---	--	--------	--	-----------	--	---

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	

31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

т а б л и ц а н ы ң ж а л ғ а с ы

Трубокомпрессорлар N 1, 2, 3 (ТК)		Вахта. Гене.		Сыртқы		ның ратор. ауаның Тетіктерді іске сағаты дың темпера. қосу мен жүк. турасы тоқтату уақыты теме. _____ вахтаның құрамы си, Желдің
--------------------------------------	--	----------------	--	--------	--	--

алдын.	кейін. кейін. шығар.	кВт		бағыты
дағы	гі газ гі су дағы			және
газ			май	күші

				Вахта
				барысын.
				да өткен
				қашықтық
				миль

46   47   48   49   50   51   52   53

таблицаның жалғасын қағаз мәтіннен қараңыз
сол бөлігі

Көмекші тетіктердің жұмыс істеуі

Ай.	Дизель-	Суды суыту	Бас	Бас	Циркуля.
дың	генератор	сорғысы	қоз.	қоз.	циялық
күні			ғалтқыш	ғалтқыш	майлы
		бас	көмекші	поршы.	форсун.
		қозғалтқыш	қозғалтқыш	ның	каларын
				суыту	сорғысы

N1 N2 N3 N4	тұшы қор.	борт.	тұшы борт.	N1	N2	N1	N2 N1	N2
	су дағы	тан	су тан					
		тыс		тыс				
		су		су				

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   11   12   13   14   15   16

1

2

3

Ж и ы н ы
б і р
а й д а ғ ы

П а й д а .
л а н у
б а с ы .
н а н

т а б л и ц а н ы ң

ж а л ғ а с ы

Сығымдағыш				Отын			Май		Отын		Отынды	
				сеператоры			сепараторы айдайтын				қайта	
							сорғы		айдаушы		сорғы	
N1	N2 N3 N4	N1	N2	N3	N1		N2		N1		N2	
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	

оң бөлігі

Көмекші тетіктердің жұмыс істеуі

Өрт		Балласт		Кептіру		Баластық		Жүк құрылғылары				Өндеу			
сорғысы		сорғысы		сорғысы		кептіру						қазаны			
						сорғысы									
N1	N2	N1	N2	N1	N2			N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

т а б л и ц а н ы ң

ж а л ғ а с ы

Кептіру		Реф.		Льял		Инспектор		Айдың	
қондырғысы		қондырғысы		суының		сепараторы		күні	

1 7 1 8 1 9 2 0 2 1

1

2

3

4

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

Ж и ы н ы
б і р
а й д а ғ ы

Ж ы л

сол бөлігі

Марка бойынша тәуліктегі отын шығыны, т

Ай.	Жүру режимі мен тұрақ			Ерекше
дың				
күні	Код	Жүк	Жүк	
	және	операциясы.	операциясыз	
	маневр	мен		

---

1 | 2 3 4 5 6 | 7 8 9 10 11 | 12 13 14 15 16 | 17.....35 _____

1

2

3

Б а р л ы ғ ы

оң бөлігі

Марка бойынша тәуліктегі отын шығыны, т

айлар			Пайдала.	Барлығы	Ай.
			нудан		дың
			тыс		күні

---

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17-20 21 22....26 27

Б а р л ы ғ ы

МЕХ-1 Радиохабарламасын құру үшін шығатын мәліметтер

Ай.	Жүріп өткен		Мұздық сағаттың		Бас қозғалтқыштың								
дың	миль соңы		саны		жұмыс сағаттың саны								
күні													
	Бар.		Төмендегі		Бар.		Төмендегі		толық		орта		аз
	лығы:		жылдам.		лығы:		жылдам.		жүрі.		жүрі.		жүрі.
			дықпен				дықпен		сінде		сінде		сінде
			_____				_____						
			пайд. техника				пайд. техника						
			себеп. себеп.				себеп. себеп.						
			тері тері				тері тері						
			бойынша бойынша				бойынша бойынша						

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Ш и ф р | 1 | 2 | 3

1

2

т а б л и ц а н ы ң

ж а л ғ а с ы

Кеменің жұмыс сағатының саны		Көмекші қаза. "Қыс" Жұмыс сағатының саны		нының жұмыс режи. саны		сағатының саны мінде _____		
				сыртқы Кондицио. Турбоге.				
маневр. жүк опера. жүк	"жаз" "қыс" ауаның нерлеу нератор.		режи. режи. орта жүйесі. дың					
лерде циялармен опера.	режи. режи. мінде мінде темпе. нің		тұрақта циясыз		рату.			
	тұрақты				расы			
11	12	13	14	15	16	17	18	
	5			8			9	

т а б л и ц а н ы ң

ж а л ғ а с ы

Кеменің пайдалану. дан тыс уақыттағы орналасқан уақыты		Толық Отыруы, м Желдің жүрісте. _____ бағатты		гі орта алдың. артқы мен		өлшеммен ғы жағы. күші		айналу жағы. мен			
				жилігі, мен		а й н а л ы м /					
				м и н							
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
		10 - 13				16		17			

1

2

3

Маневрлер

Шартты белгілер

АЕТ - алдыңғы ең толық   АЕТ - артқы ең толық
 АТ - алдыңғы толық   АТ - артқы толық
 АО - алдыңғы орта   АО - артқы орта
 АА - алдыңғы аз   АА - артқы аз
 АӨА - алдыңғы ең аз   АӨА - артқы ең аз
 ТО - тоқта

Күні Маневр	Уақыт	Күні Маневр	Уақыт	Күні Маневр	Уақыт
атауы _____		атауы _____		атауы _____	
сағ. мин.		сағ. мин.		сағ. мин.	

т а б л и ц а н ы ң

ж а л ғ а с ы

К ү н і | М а н е в р |

У а қ ы т

| а т а у ы

| _____
 | с а ғ . | м и н .

Кемеге техникалық қызмет көрсету мен кеме техникалық құралдарының еңбек мөлшері, адам с.

| _____ Механикалық бөлім
 | _____
 Ай. | Бас | Көмекші | басқа | Палуба | Құбыр мен | Механикалық

дың |қозғалт.|қозғалт. | тетіктері| тетігі | арматура |бөлім бойынша
күні| қыш | қыш | МҚБ | | | барлығы

|КЭ | КЖБ|КЭ | КЖБ | КЭ | КЖБ |КЭ |КЖБ | КЭ | КЖБ | КЭ | КЖБ
|СЭ | СРБ|СЭ | СРБ | СЭ | СРБ |СЭ |СРБ | СЭ | СРБ | СЭ | СРБ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

1

2

3

Б а р л ы ғ ы

та б л и ц а н ы ң

ж а л ғ а с ы

К о р п у с
б ө л і г і

Э л е к т р

б ө л і г і

Б а р л ы ғ ы

д а н д ы | _ _ _ _ _ |
 | т е њ і з |
 | к е м е л е . |
 | р і н е н |
 | _ _ _ _ _ |
 | ұ й ы м д а р . |
 | д а н |

А й д ы њ б а р ы с ы н д а |
 к е м е б о й ы н ш а |

Б і р а й д а |
 ж ұ м с а л ғ а н |

Б е р і л . | Т е њ і з |
 д і | к е м е л е . |
 | р і н д е |
 | _ _ _ _ _ |
 | ұ й ы м д а р ғ а |

Отын, май, суды талдау нәтижелері

Талдау күні	Талданатын орта	Физикалық-химиялық көрсеткіштер	Ескерту
-------------	-----------------	---------------------------------	---------

1	2	3 4 5 6 7 8 9 10.....22	23
---	---	-------------------------	----

(соңғы парақ)

Порттың тізілімі бойынша N _____

Журналда нөмірленген, тігілген _____ парақ

Порттың теңіз әкімшілігінде бекітілген _____

(журналды бекіткен тұлғаның лауазымы, тегі және қолы)

М.О. " _____ " _____ 20__ ж.

"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"
Қазақстан Республикасы Көлік
және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
N 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Сарқынды сулармен операция журналын жүргізу ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Сарқынды сулармен операция журналын жүргізу ережесі (бұдан әрі - Ереже) 1978 жылғы хаттамамен (МАРПОЛ 73/78) және "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен өзгертілген Кемелерден ластануды болдырмау жөніндегі 1973 жылғы халықаралық конвенцияға сәйкес әзірленген.

2. Ереже Сарқынды сулармен операция журналын жүргізу тәртібін белгілейді (бұдан әрі - Журнал).

3. Осы ережеде "сарқынды сулар" ұғымы негізінде танылады:

1) дәретхана, писсуар мен унитаздардың барлық түрінен шығатын сарқынды сулар мен басқа қалдықтар;

2) медициналық үй-жайлардан (амбулаториялардан, лазареттерден және т.с.с.) осындай үй-жайларда орналасқан раковина, ванна және шпигаттар арқылы шығатын сарқынды сулар;

3) тірі малдар тұратын қора-қопсылардан шығатын сарқынды сулар;

4) егер олар жоғарыда аталған сарқынды сулармен араласқан болса, басқа сарқынды сулар.

4. Журнал:

тиісті операциялар жүргізу кезінде жалпы сыйымдылығы екі жүз тонна және одан да көбірек;

оннан астам адам тасымалдауға рұқсат етілетін, жалпы сыйымдылығы екі жүз тоннадан кемірек;

жалпы сыйымдылығы өлшенбейтін және оннан астам адам тасымалдауға рұқсат етілетін кемелерде жүргізіледі.

Жабық фандық жүйелермен жабдықталған кемелерді қоспағанда, кеме экипажының, жолаушылар мен арнайы персоналының саны он және одан кемірек кемелерде сарқынды сулармен жүргізілетін операциялар, Қазақстан

Республикасының аймағындағы суларда жүзу кезінде тіркелмейді.

Флот портындағы кемелерде сарқынды сулармен жүргізілетін операциялар Кеме журналында тіркеледі.

2. Журналды жүргізу Ережесі

5. Журнал кеме құжаты болып табылады, осы Ережедегі 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша толтырылды, нөмірленіп, тігіліп, кеме журналының Тізіліміне енгізілуі және оны теңіз порты капитаны растауы тиіс. Соңғы бетте баспахана тәсілімен түсірілген арнайы мөртабанда порт тізілімі бойынша журналдың нөмірі , нөмірленген және тігілген беттердің саны, порттың атауы жазылады.

Журналдың нөмірі оны кеме журналының Тізілімінде тіркеу кезінде, кемедегі тәртіп бойынша біріншісінен бастап беріледі. Осы нөмір журналдың мұқабасында және титулдық парағында жазылады.

6. Журналдағы жазба мемлекеттік немесе орыс тілінде жүргізілуі тиіс.

7. Журнал кеменің бортында оған соңғы жазба енгізілгеннен кейін үш жыл б о й ы с а қ т а л а д ы .

8. Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы мемлекеттік басқарудың уәкілетті органдары, кеме бортындағы журналға операциялардың дұрыс тіркелуін тексеруге және жазбалардың көшірмесін алуға қ ұ қ ы ғ ы б а р .

9. Журналға жазбалар тіркеуге жататын операциялар Тізбесіне сәйкес тіркелетін операция біткеннен кейін бірден үнемі енгізілуі тиіс (2-қосымша).

10. Журналдағы әрбір жазбаға операция өткізуге жауапты тұлға жазба күнін көрсетіп қол қоюы тиіс. Қолымен қатар жақшаның ішінде жауапты тұлғаның тегі мен аты жөні, лауазымы көрсетіледі. Журналдың толтырылған әрбір бетіне кеме к а п и т а н ы қ о л қ о я д ы .

11. Журналдағы жазба анық болуы керек. Қарындашпен жазуға болмайды.

12. Журналдың тармақтары бойынша жазбалар енгізілгенде мыналар к ө р с е т і л е д і :

1) 1; 2 - кеме уақыты мен кеменің координаттары;
2) 3 - " и ә " ;

3) 4 - тораптағы кеменің жылдамдығы, егер лақтырынды аялдама уақытында жүргізілсе, онда порт көрсетіледі;

4) 6 - кемедегі техникалық құжаттама бойынша цистернаның белгіленуі мен н ө м і р і ;

5) 7 - текше метрмен саны.

Сарқынды сулармен операция
журналын жүргізу ережесіне
1-қосымша
АС-1 нысаны
Мұқаб

Қазақстан Республикасы

Сарқынды сулармен операция журналы

(кеменің аты)

№ _____ 20 ____ ж.

Титулдық парақ

Сарқынды сулармен операция журналы

№ _____

Кемнің атауы _____

Шақыру белгісі _____

Жалпы сыйымдылық: т _____

Экипаж мүшелерін орналастыру орнының саны _____

Кемнің жасалған жылы _____

Кеме иесі (аты, пошталық мекен-жай) _____

Жолаушыларды орналастыру орнының саны _____

Басталды _____ 20 ____ ж.

Аяқталды _____ 20 ____ ж.

Кемнің атауы _____

Тіркеу нөмірі немесе шақыру белгісі _____

Сарқынды сулармен операция

Күні	Код	Тармақ	Операцияны тіркеу және жауапты
	(әріп)	(нөмір)	тұлғаның қолы

Капитанның қолы _____

Соңғы парақ

Порттың тізілімі бойынша N _____

Журналда тігілген мен нөмірленген _____ беттер

Порттың теңіз әкімшілігінде бекітілген _____

Журналды бекітіп қол қойған тұлғаның тегі, лауазымы

М.О. "___" _____ 20__ ж.

Сарқынды сулармен операция

журналын жүргізу ережесіне

2-қосымша

Тіркеуге жататын операциялардың тізбесі

(әріп) (нөмір)	К о д		Т а р м а қ
		Операция мен тармақтың атауы	
Сарқынды сулармен операция			
А	1	Ағызу басындағы кемеңің уақыты мен орны	
	2	Ағызу аяқталғандағы кемеңің уақыты мен орны	
	3	Сарқынды суларды зарарсыздандыру жөніндегі қондырғының автоматты жұмысы	
	4	Ағызу уақытындағы кеме жылдамдығы	
Сарқынды суларды қабылдау құрылғыларына тапсыру			
Б	5	Сарқынды суларды тапсыру порты	
	6	Қабылдау құрылғыларына тапсыру жүргізілген цистернаны белгілеу	
	7	Тапсырылған сарқынды сулардың жалпы саны (Ескертуді қар.)	
Сарқынды суларды кездейсоқ немесе басқа ерекше жағдайларда ағызу			
В	8	Ағызу уақыты	
	9	Кемеңің орны	
	10	Ағызу жағдайы	
	11	Ағызылған сарқынды сулардың жалпы саны	

Ескерту: Кемелердің капитаны қабылдау құрылғыларының, оның ішінде баржа мен автоцистернаның операторынан қотарылған сарқынды судың мөлшері, сонымен қатар уақыты мен беру күні көрсетілген қолхат немесе куәлік алуы тиіс. Журналға қоса берілетін, бұл қолхат немесе куәлік кеме капитанына оның кемесі ластануға әкелген болжамды оқиғаға тартылмағандығын растауда көмек көрсете алады. Қолхатты немесе куәлікті Журналмен бірге сақтау керек.

"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"

Қазақстан Республикасы Көлік
және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
№ 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Қоқыспен операция журналын жүргізу ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қоқыспен операция журналын жүргізу ережесі (бұдан әрі - Ереже), 1978 жылғы хаттамамен (МАРПОЛ 73/78) және "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен өзгертілген Кемелерден ластануды болдырмау жөніндегі 1973 жылғы халықаралық конвенцияға сәйкес әзірленген.

2. Ереже Қоқыспен операция журналын жүргізу тәртібін белгілейді (бұдан әрі - Журнал).

3. Ережеде "Қоқыс" термині деп жас балық және кемелердің қалыпты пайданылуы кезінде пайда болған және МАРПОЛ 73/78 басқа қосымшаларында белгіленген немесе аталған осындай заттарды қоспағанда (мұнай, сарқынды су немесе зиянды химиялық жүктер сияқты), тұрақты немесе кезеңдік жоюға жататын азықтық, тұрмыстық және пайдаланымдық қалдықтар ұғылады.

4. Қоқыс мынадай санаттар бойынша топтастырылады:

- 1) пластмассалар;
- 2) жүзбелі сепарациялық, буып-түйетін және байлайтын материал;
- 3) ұнтақталған қағаз, ескі-құсқы, металл, шыны, ыдыс және т.с.с;
- 4) қағаздан жасалған бұйымдар, ескі-құсқы, металл, шыны, шөлпектер, ыдыс және т.с.с.;

5) тамақ қалдықтары;

б) инсенератордан шығатын күл.

5. (МАРПОЛ 73/78) конвенциясының заңдық иелігіндегі басқа тараптарының, порттарға және теңіз терминалдарына сапар жасайтын жалпы сыйымдылығы төрт жүз тонна және одан артық әрбір кемеде және он бес не одан да көп адам тасуға арналған әрбір кемеде және теңіз түбіндегі минералдық ресурстарды барлаумен және өңдеумен айналысатын әрбір стационарлық және жүзбелі платформада қоқыспен операция Журналы болуы тиіс.

2. Қоқыспен операция журналын жүргізу тәртібі

6. Журнал кеме құжаты болып табылады, ол осы Ережедегі қосымшаға сәйкес нысан бойынша толтырылады (ҚО-1 нысаны), нөмірленіп, тігіліп, кеме журналының Тізіліміне енгізілуі және теңіз портының капитаны растауы тиіс.

Соңғы бетте типографиялық тәсілмен түсірілген арнайы мөртабанда порт тізілімі бойынша Журналдың нөмірі, нөмірленген және тігілген беттердің саны, порттың атауы жазылады.

Журналдың нөмірі кеме журналдарының Тізілімінде тіркелуіне қарай, кемедегі тәртіп бойынша біріншісінен бастап беріледі. Осы нөмір журналдың мұқабасында және титулдық парағында жазылады.

7. Теңізге, жағадағы қабылдау құрылыстарына немесе басқа кемеге тастауды қоса алғанда, тастаудың немесе аяқталған өртеудің әрбір операциясын журналға жазып отыру керек және өртеген немесе лақтырған күнін көрсете отырып, жауапты тұлға қол қоюы тиіс. Журналдың әрбір толтырылған бетіне кемеңің капитаны қол қоюы тиіс.

8. Әрбір өртеу немесе лақтыру туралы жазбада күні және уақыты, кемеңің тұрған жері, қоқыстың сипаты және лақтырылған немесе өртелген қоқыстың болжамды мөлшерін қамтуы тиіс.

9. Журнал соңғы жазбадан кейін кемеңің бортында екі жыл бойы сақталады.

10. Журналға әрбір келесі жағдайларда жазба жүргізілуі тиіс:

1) қоқыс теңізге лақтырылғанда:
лақтыру күні мен уақыты;
лақтыру орны (ендігі мен бойлығы);
лақтырылған қоқыстың санаты;
әрбір санат үшін лақтырындының бағаланған көлемі, м³;
операцияға жауапты тұлғаның қолы.

2) қоқыс жағадағы қабылдау құрылыстарына немесе басқа кемеге лақтырылғанда:

лақтыру күні мен уақыты;

порт немесе қабылдау құрылысы немесе кемең атауы;
лақтырылатын қоқыстың санаты;
әрбір санат үшін лақтырындының бағаланған көлемі, м³;
операцияға жауапты тұлғаның қолы;
3) қоқыс өртелгенде:
өртеудің басталған және аяқталғаны күні мен уақыты;
кемең тұрған жері (ендігі мен бойлығы);
өртелген қоқыстың бағаланған көлемі, м³;
операцияға жауапты тұлғаның қолы;
4) қоқысты лақтырудың стихиялық немесе басқа ерекше жағдайлары;
оқиғаның күні мен уақыты;
порт немесе кемең тұрған жері (ендігі мен бойлығы);
бағаланған саны мен қоқыстың санаты;
лақтыру, тастау не жоғалту жағдайы, осының себептері және жалпы белгілері

11. Капитан жағадағы қабылдау құрылыстарының операторынан немесе қоқысты қабылдаған басқа кемең капитанынан берілген қоқыстың бағаланған мөлшерін нақтылайтын түбіртек немесе сертификат алуы тиіс. Түбіртек немесе сертификаттар журналмен бірге кемең бортында екі жыл бойы сақталады.

12. Қоқыстың мөлшері бортта м³, мүмкіндігіне қарай әрбір санат үшін жеке бағалануы тиіс. Журналда қоқыс мөлшерінің бағасына сілтеме жасалуы тиіс. Қоқыстың мөлшерін анықтаудың нақтылығы түсіндірме үшін қалдырылған деп танылады. Бағаланған көлемдері өңделгенге дейін де және кейін де әр түрлі. Кейбір өңдеу процестері қолайлы бағалау үшін шешілмеуі мүмкін, мәселен, тамақ қалдықтарының үздіксіз өңделуі. Бұл факторлар жазба жүргізу және оны талдап түсіндіру кезінде ескерілуі тиіс.

Қоқыспен операция журналын
жүргізу ережесіне қосымша
ҚО-1 нысаны
Мұқаба

Қоқыспен операция журналы (барлық кемелер үшін)

(кемең аты)

№ _____ 20 ____ ж.

Титулдық парақ

Капитанның қолы _____ Күні _____
Соңғы парак
Порттың тізілімі бойынша N _____
Журналда _____ бет тігілген және нөмірленген
Порттың теңіз әкімшілігінде бекітілген _____

Журналды бекітіп, қолын қойған тұлғаның аты-жөні, лауазымы,
М.О. "___" _____ 20__ ж.
"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"
Қазақстан Республикасы Көлік
және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
N 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Барлық кемелер үшін мұнай операциясы журналын жүргізу ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Барлық кемелер үшін мұнай операциясы журналын жүргізу ережесі (бұдан әрі - Ереже) 1978 жылғы Хаттамамен өзгертілген (МАРПОЛ 73/78) Кемелерден ластануды болдырмау жөніндегі 1973 жылғы халықаралық конвенцияға және Қазақстан Республикасының "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Заңына сәйкес әзірленген.

2. Ереже барлық кемелер үшін мұнай операциясы журналын жүргізу тәртібін белгілейді (бұдан әрі - Журнал).

3. Ережеде мынадай негізгі түсініктер қолданылады:

1) мұнай - шикі мұнайды, сұйық отынды, құрамында мұнай бар тұнбаларды, мұнай қалдықтары мен Конвенцияға 2 қосымшаның ережелерінің ықпалына түсетін нефтехимиялық заттар болып табылмайтын тазаланған мұнай өнімдерін қоса алғанда, кез келген түрдегі мұнай;

2) танк-кеме конструкцияның тұрақты элементтерінен құрылған және құйылатын сұйықты тасымалдау үшін жобаланған, жабық жай.

4. Жалпы сыйымдылығы жүз елу тіркелімдік тонна және одан артық әрбір мұнай танкерінде және жалпы сыйымдылығы төрт жүз тіркелімдік тонна және одан артық мұнай танкері болып табылмайтын, Қазақстан Республикасының

мемлекеттік туын көтеріп жүзетін әрбір кемеде машина бөлімінде тиісті операцияларды жазу үшін журнал болуы тиіс.

2. Журналды жүргізу тәртібі

5. Журнал кеме құжаты болып табылады, осы Ереженің (НО-1 нысаны), 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша толтырылады, нөмірленіп, тігіліп, кеме журналының тізіліміне енгізілуі және теңіз портының капитаны не кемені тіркеген мемлекеттің тиісті органы куәландыруы тиіс.

Соңғы бетте баспаханалық тәсілмен түсірілген арнайы мәртебада журналдың тізілімі бойынша нөмірі, нөмірленген және тігілген беттердің саны, порттың атауы жазылады.

Журналдың нөмірі Кеме журналының тізілімінде оны тіркеу кезінде, кемеде біріншісінен бастап рет бойынша беріледі. Бұл нөмір журналдың титулдық парағында жазылады.

6. Журналда Конвенцияның 1 қосымшасының 20-ережесіне сәйкес тіркеуге жататын тармақтар тізілімінде көрсетілген (2-қосымша) машина бөлімінің операциялары тіркеледі.

7. Журналға жазбалар енгізген кезде тиісті бағандарда күні, операция коды және тармақ нөмірі жоғарыда көрсетілген тізімге сәйкес қойылуы тиіс. Операцияның талап етілетін егжей-тегжейлігі хронологиялық тәртіппен "операцияларды тіркеу және операцияға жауапты командалық құрам тұлғасының қолы" деген бағанға жазылады.

8. Әрбір аяқталған операцияға кеменің операцияның өткізілуіне жауапты командалық құрамының тұлғасы күнін көрсетіп, қол қоюы тиіс. Қолмен қатар жақша ішінде жауапты тұлғаның лауазымы, тегі мен аты-жөні көрсетіледі. Журналдың әрбір толтырылған бетіне кеме капитаны қол қояды.

9. Мұнайдан ластануды болдырмау туралы халықаралық куәлігі бар кемелерде журнал жазбалары ағылшын тілінде қайталануы тиіс.

10. Журнал кеме бортында соңғы жазба енгізілгеннен кейін 3 жыл бойы сақталады.

11. Журналға жазбалар үнемі, тіркелетін операциялар аяқталысымен енгізілуі тиіс.

12. Журналдағы жазбалар анық бөлуі тиіс. Жазбаны қарындашпен жүргізуге рұқсат етілмейді.

Барлық кемелер үшін мұнай операциясы журналын жүргізу ережесіне 1-қосымша

МО-1 нысаны

Мұқаба

Қазақстан Республикасы

Барлық кемелер үшін мұнай операциясы журналы

(кеменің атауы)

N _____ 200 __ж.

Титулдық парақ

Барлық кемелер үшін мұнай операциясы журнал (машина бөліміндегі операциялар)

Кеменің атауы _____

Тіркеу нөмірі және шақыру белгісі _____

Жалпы сыймдылығы _____

Басталды _____ Аяқталды _____

Кеменің атауы _____

Тіркеу нөмірі және шақыру белгілері _____

Жүк және балласт операциялары (мұнай танкерлері үшін)

Күні	Код	Тармақ	Операцияны тіркеу және операцияға жауапты
		(әріп) (нөмір)	командалық құрам тұлғасының қолы

Кеме капитаны _____

Соңғы парақ

Порттың тізілімі бойынша N _____

Журналда тігілген мен нөмірленген _____ парақ

Порттың теңіз әкімшілігінде бекітілген _____

журналды бекіткен тұлғаның лауазымы, тегі және қолы
 М.О. "_____" _____ 20__ ж.
 Барлық кемелер үшін мұнай
 операциясы журналын
 жүргізу ережесіне
 2-қосымша

Тіркелуге жататын тармақтар тізбесі

Код (ә р і п)	Тармақ (н ө м і р)	Операция мен тармақтың атауы
--------------------	-------------------------	------------------------------

1	2	3
---	---	---

(A)		Мұнай отыны танкілеріне балласты қабылдау немесе осы танктерді тазалау:
1		балластпен толтырылған танктің(тердің) белгіленуі;
2		мұнайдан кейін танктер тазаландыма? Егер тазаланбаса, онда олармен бұрын тасылған мұнайдың түрі көрсетілсін;
	3	тазалау процесі:
1)		тазалау басталғандағы және аяқталғандағы кеменің тұрған орны және уақыты;
2)		сол немесе өзге әдіс қолданылған танктердің белгіленуі (шаю, буландыру, химиялық заттардың көмегімен тазалау; пайдаланылған химиялық заттардың үлгісі мен саны);
3)		оған тазалайтын су қотарылған танктің(тердің) белгіленуі;
	4)	Балластау:
1)		балластау басталғандағы және аяқталған кеменің тұрған орны және уақыты;
2)		егер танк тазаланбаса, балласт саны;

(B)		Көрсетілген бөлімдегі (A) отын танктерінен кір балласты немесе жуынды суды шығару:
-----	--	--

- 5 танкті (терді) белгілеу:
- 6 шығару басында кемеңің тұрған орны;
- 7 шығару аяқталғанда кемеңің тұрған орны;
- 8 шығару уақытындағы кемеңің жылдамдығы;
- 9 шығару әдісі:
- 1) 100 млн⁻¹ - ге тазалау жабдықтары арқылы;
- 2) 15 млн⁻¹ - ге тазалау жабдықтары арқылы;
- 3) қабылдау ғимараттарына;
- 10 шығарылған мөлшері;

(C) Құрамында мұнайы бар қалдықтарды (шламды) жинау
ж ә н е ж о ю

- 11 құрамында мұнайы бар қалдықтарды (шламды) жинау:
Бортта сапардың соңында сақталатын, құрамында мұнайы бар қалдықтардың (шламның) мөлшері, бірақ аптасына бір реттен жиі емес. Кемелер қысқа сапар жасағанда, мөлшері апта сайын тіркелуі керек:
- 1) тазартылған шлам (отын мен майлайтын майларды тазалау нәтижесінде пайда болған шлам) және басқа қалдықтар, егер қолданылса:
танктің (тердің) белгіленуі _____;
танк (тердің) сыйымдылығы _____ м³;
сақталатын қалдықтардың жалпы мөлшері _____ м³;
- 2) басқа қалдықтар (мәселен, құрамында мұнайы бар қалдықтар, құрғату, ағып кету нәтижесінде машина бөлімінде құралатын пайдаланылған май және т.с.с.), егер танк, 11-тармақтың 1) тармақшасына толықтыру ретінде қолданылса:
танкті (терді) белгілеу _____;
танктің (тердің) сыйымдылығы _____ м³;
сақталатын қалдықтардың жалпы мөлшері _____ м³;
- 12 қалдықты аулақтату әдістері:
аулақтатылған құрамында мұнайы бар қалдықтардың, шығарылған мөлшерін босаған танктермен ішінде сақталғанның мөлшерін көрсету:
- 1) қабылдау ғимараттарына (портты көрсету) (1-қосымша);
- 2) басқа танкке (терге) айдалды (танкті (терді) және

- танктің (тердің) жалпы ішіндегісін көрсету);
- 3) жағылған (операциясының жалпы уақытын көрсету);
- 4) басқа әдіспен (қай әдіспен екенін көрсету)

(Д) Машина бөлімінде жинақталған суларды борттың (сыртына) автоматты емес жолмен және басқа жолмен
а у л а қ т а т у :

- 13 Лақтырылған немесе аулақтатылған мөлшері;
- 14 Лақтыру немесе аулақтату уақыты (басы мен соңы);
- 15 Лақтыру немесе аулақтату әдісі:
- 1) 100 млн-ге тазалау жабдықтары арқылы (басында және аяғында тұрған жерін көрсету);
- 2) 15 млн-ге тазалау жабдықтары арқылы (басы және аяғында тұрған жерін көрсету);
- 3) қабылдау ғимараттарына (портты көрсету) (1-қосымша);
- 4) тұнбалы не жинақталған танкке қотару (танкті (терді) көрсету);
- қотарылған мөлшері мен танкте (терде) сақталатын жалпы мөлшерін атау;

(Е) Машина бөлімінде жинақталған суларды борттың сыртына автоматты түрде ағызу немесе аулақтатудың өзге тәсілі;

- 16 борттың сыртына ағызу үшін жүйе жұмыстың автоматты режиміне енгізілген кездегі кеменің уақыты мен тұрған ж е р і ;
- 17 суды жинақталған танкке қотару үшін жүйе жұмыстың автоматты режиміне енгізілген кездегі уақыт (танкті көрсету);
- 18 жүйенің қолмен жұмыс істеуге ауысқан уақыты;
- 19 борттың сыртына ағызу әдісі:
- 1) 100 млн-ге тазалау жабдықтары арқылы;
- 2) 15-млн-ге тазалау жабдықтары арқылы;

(F) Мұнайды ағызуды автоматты түрде өлшеу тіркеу және басқа жүйесінің жай-күйі:

- 20 жүйенің қатардан шығу уақыты;
21 жүйенің қимылға келтірілген уақыты;
22 қатардан шығу себептері;

(G) Мұнайды апат және басқа ерекше жағдайдағы ағызу:

- 23 оқиға болған уақыт;
24 оқиға болған кездегі кемеңің тұрған жері;
25 мұнайдың шамамен мөлшері және түрі;
26 тастау не ағызу жағдайлары, себептері және жалпы ескертүлер;

(H) Отынды немесе майлайтын майды бункерге қабылдау:

- 27 бункерге қабылдау:
1) бункерге қабылдау орны;
2) бункерге қабылдау уақыты;
3) Отынның түрі мен мөлшері және танктің (тердің) белгіленуі (қосылған мөлшері мен танктегі (тердегі) жалпы мөлшерін көрсету);
4) майлайтын майдың түрі мен мөлшері және танктің (тердің) белгіленуі (қосылған мөлшері және танктегі (тердегі) жалпы мөлшерін көрсету);

(I) Басқа пайдаланымдық операциялар және жалпы ескертпелер.

Е с к е р т у :

1. Кемелердің капитандары қабылдау ғимараттарының, соның ішінде баржалар мен автоцистерналардың операторларынан қотарылған жуынды судың, кір балласт қалдықтардың немесе құрамында мұнайы бар қоспалардың мөлшері, сондай-ақ, қотару күні мен уақыты көрсетілетін қолхат не растайтын құжат алуы тиіс. Журналға қоса берілетін, бұл қолхат немесе растайтын құжат кеме капитанына оның кемесі ластануға әкелген болжамды қақтығысқа тартылмағандығын растауда көрсете алады. Қолхат немесе растау құжатын журналмен бірге сақтаған жөн.

2. Тармақтар бойынша жазбалар енгізген кезде журналда мыналар көрсетіледі :

- 1) 1, 32, 33, 5, 11.1, 11.2, 12.2, 15.4, 17, 27.3, 27.4 - кемедегі техникалық

құжаттамаға сәйкес танкердің белгіленуі немесе атауы;
2) 31, 4.1, 4.3, 4.4, 6,7, 12.1, 15.1, 15.2, 15.3, 16, 24, 27.1 - порт (порттың рейді)
не кеменің координаттары;
3) 4.2, 10, 11.1, 11.2, 12.1, 12.2, 13, 15.4, 25, 27.3, 27.4 текше/метрмен мөлшері;
4) 14, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 27.2 - кеме уақыты;
5) 9.1, 9.2, 15.1, 15.2, 19.1, 19.2 - сертификатқа сәйкес тазарту жабдығына;
6) 2, 25, 27.3, 27.4 - паспорты бойынша мұнай (май) түрі;
7) 8 - кеменің тораптардағы жылдамдығы;
8) 22 - алдын-алу үшін экипаждың жүйені шығаруы не жүйенің жарамсыздығы.

"Кеме құжаттарының тізбесін және
Кеме құжаттарын жүргізу ережесін
бекіту туралы"

Қазақстан Республикасы Көлік
және коммуникациялар министрінің
2003 жылғы 28 сәуірдегі
N 152 - I бұйрығымен
бекітілген

Мұнай танкерлері үшін мұнай операциялары журналын жүргізу ережесі 1. Жалпы ережелер

1. Осы мұнай танкерлері үшін мұнай операцияларын жүргізу ережесі (бұдан әрі - Ереже) Халықаралық 1973 мұнайдан ластануды болдырмау туралы, 1978 жылғы хаттамамен өзгертілген (МАРПОЛ 73/78) Кемелерден ластануды болдырмау жөніндегі конвенцияға (бұдан әрі - Конвенция) және "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген.

2. Ереже мұнай танкерлері үшін мұнай операциялар журналын (бұдан әрі - Журнал) жүргізу тәртібін белгілейді.

3. Ережеде мынадай негізгі ұғымдар қолданылады:

1) мұнай - шикі мұнайды, сұйық отынды, құрамында мұнай бар тұнбаларды, мұнай қалдықтары мен Конвенцияға II қосымшаның ережелерінің ықпалына түсетін нефтехимиялық заттар болып табылмайтын тазаланған мұнай өнімдерін қоса алғанда, кез келген түрдегі мұнай;

2) мұнай танкері - өзінің жүк жайларында негізінен мұнай өнімдерін құйып тасымалдауға арнап лайықталған кеме, бұған құрастырылған жүк кемелері де кіреді;

3) құрастырылған жүк кемесі - мұнайды құйып тасымалдауға арналған не

қатты жүктерді ақтарып тиеуге арналған кеме.

4) танк - кеме конструкциясының тұрақты элементтерінен құрылған және құйылатын сұйықты тасымалдау үшін жобаланған, жабық жай.

4. Журнал 150 жалпы тіркеулік және одан да көп тонналы жалпы сыйымдылықты, тиісті жүктік және баластық операцияны жазу үшін, Қазақстан Республикасының мемлекеттік туын көтеріп жүзетін әрбір мұнай танкерінде болуы тиіс.

2. Журналды жүргізу тәртібі

5. Журнал кеме құжаты болып табылады, осы Ереженің (НО-2 нысаны), 1-қосымшасына сәйкес нысаны бойынша толтырылады, нөмірленіп, тігіліп, кеме журналының тізіліміне енгізіліп және теңіз портының капитаны не кемені тіркеген мемлекеттің тиісті органы куәландыруы тиіс.

Соңғы бетте баспаханалық тәсілмен түсірілген арнайы мөртабанда журналдың тізілімі бойынша нөмірі, нөмірленген және тігілген беттердің саны, п о р т т ы ң а т а у ы ж а з ы л а д ы .

Журналдың нөмірі кеме журналының тізілімінде оны тіркеу кезінде, кемеде біріншісінен бастап рет бойынша беріледі. Бұл нөмір журналдың титулдық п а р а ғ ы н д а ж а з ы л а д ы .

6. Журналда Конвенцияның I қосымшасының 20-ережесіне сәйкес тіркеуге жататын тармақтар тізілімінде көрсетілген (2-қосымша) тиісті жүк және балластық операциялары тіркеледі.

7. Журналға жазбалар енгізілген кезде тиісті бағандарда күні, операция коды және тармақ нөмірі жоғарыда көрсетілген тізімге сәйкес қойылуы тиіс. Операцияның талап етілетін егжей-тегжейлігі хронологиялық тәртіппен " операцияларды тіркеу және операцияға жауапты командалық құрам тұлғасының қолы " деген бағанға ж а з ы л а д ы .

8. Әрбір аяқталған операцияға кеменің операцияның өткізілуіне жауапты командалық құрамының тұлғасы күнін көрсетіп, қол қоюы тиіс. Қолмен қатар жақша ішінде жауапты тұлғаның лауазымы, тегі мен аты-жөні көрсетіледі. Журналдың әрбір толтырылған бетіне кеме капитаны қол қояды.

Конвенцияның I-ші қосымшасының 20-ережесіне сәйкес арнайы рейстерде пайдаланылатын мұнай танкерлері үшін Журналда тиісті жазбаны порт мемлекетінің құзыретті билік орындары растауы тиіс.

9. Мұнайдан ластануды болдырмау туралы халықаралық куәлігі бар кемелерде журнал жазбалары ағылшын тілінде қайталануы тиіс.

10. Журнал кеме бортында соңғы жазба енгізілгеннен кейін 3 жыл бойы с а қ т а л а д ы .

11. Журналға жазбалар үнемі, тіркелетін операциялар аяқталысымен енгізілуі
т и і с .

12. Журналдағы жазбалар анық болуы тиіс. Жазбаны қарындашпен жүргізуге
рұқсат етілмейді.

Мұнай танкерлері үшін мұнай
операцияларын жүргізу
е р е ж е с і н е
1-қосымша
МО-2 нысаны
Мұқаба

Қазақстан Республикасы

Мұнай танкерлері үшін мұнай операциялары журналы

(кеменің атауы)
Титулдық парак

Мұнай танкерлері үшін мұнай операциялары журналы

№ _____ 200 __ ж.

Кеменің атауы _____

Тіркеу нөмірі және шақыру белгілері _____

Жалпы сыйымдылығы _____

Басталды _____ Аяқталды _____

Кеменің атауы _____

Тіркеу нөмірі және шақыру белгілері _____

Жүк және тұнбалы танкердің орналасуы
(кеменің бортында толтырылады)

Танкердің белгіленуі	Сыйымдылығы

1	2	3
(A)	Мұнай жүгін тиеу:	
	1	т и е у о р н ы ;
2	тиелген мұнай түрі және танктің белгіленуі;	
3	тиелген мұнайдың жалпы мөлшері (қосылған мөлшерін және танктегі жалпы мөлшерді көрсету);	
(B)	Сапарда мұнай түрі кеме ішінде құю:	
	4	танкті (терді) белгіленуі:
	1)	о д а н ;
2)	оған (танктегі (терді) құйылған мөлшерін және жалпы мөлшерді көрсету);	
5	4-тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген танк б о с а д ы м а ;	
(C)	Мұнай жүгін түсіру	
	6	т ү с і р г е н ж е р і ;
	7	т ү с і р г е н т а н к т і ң б е л г і л е н у і ;
8	танк босады ма? (Егер босамаса сақталған мөлшерін к ө р с е т у) ;	
(D)	Шикі мұнайды жуу (шикі мұнайды жуу жүйесімен жабдықталған танкерлер үшін) (шикі мұнайды жуатын әрбір танкерлер үшін толтырылады):	
	9	шикі мұнайды жуу жүргізілген порт немесе егер жуу екі түсіруші порт арасында жүргізілсе, онда кемең т ұ р ғ а н ж е р і ;
	10	жуылған танктің белгіленуі (1-ескерту)
	11	пайдаланылатын машина саны;
	12	жуу басталған уақыт;
	13	жуу тәртібі (2-ескерту);
	14	жуушы құбырдағы қысым;
	15	жуу біткен немесе тоқтатылған уақыт;

16 танктің құрғақтылығы қандай әдіспен анықталған
к ө р с е т у
17 ескерту (3-ескерту);

(E) жүк танкілеріне балласты қабылдау:

-
- 18 балласты қабылдау басталғанда және аяқталғанда
кеменің тұрған орны;
19 балласты қабылдау процесі:
1) балластпен толтырылған танктің белгіленуі;
2) балласты қабылдау басталған және анықталған
у а қ ы т ;
3) қабылдаған балластың мөлшері. Операциядағы әрбір
танк үшін балластың жалпы мөлшерін көрсету;

(F) Таза балласт бөлінген үшін танкелерге балласты
қабылдау (таза балласт үшін бөлінген танкілерімен
ғана танкерлер үшін);

-
- 20 балластпен толтырылған танктің (тердің) белгіленуі;
21 таза балласт үшін бөлінген танкіге жууға арналған су
қабылданғанда кеме тұрған жер немесе портта кемеге
қ а ж е т б а л л а с т ;
22 тұнбалы танкте сорғы мен құбыр жуылған кезде
кеменің тұрған жері;
23 құбырларды жуған кезде алдын ала тұнба сақталатын
тұнбалы танкке немесе жүк танкіне қотарылғанда
пайда болған құрамында мұнай бар судың мөлшері.
Жалпы мөлшері көрсетілсін;
24 таза балластқа бөлінген танкке қосымша су балласты
қабылданған кезде кеменің тұрған жері;
25 таза баллас үшін бөлінген танкті жүк және
тазартылған құбырлардан бөліп тұратын қақпақ
жабылған кезде кеменің тұрған жері;
26 бортқа қабылданған кезде балласт мөлшері;

(G) Жүк танкілерін тазалау:

---

27 тазаланған танкілердің белгіленуі;

- 28 порт немесе кемеңің тұрған жері;
29 тазалау ұзақтылығы;
30 тазалау әдісі (4-қосымша);
31 тазалау суы айдалды:
1) қабылдау құрылыстарына (порт және мөлшерін көрсету) (5-қосымша);
2) тұнбалы танк немесе тұнбалы танк деп анықталған жүк танкі (танктің белгіленуі; айдалған және жалпы мөлшерін көрсету);

(Н) Кір балласты тастау:

- 32 танктің белгіленуі;
33 теңізге тастау басталғанда кемеңің тұрған жері;
34 теңізге тастау аяқталғанда кемеңің тұрған жері;
35 теңізге тасталған мөлшері;
36 тастау уақытында кемеңің жылдамдығы;
37 тастау уақытында автоматты тоқтау, тіркеу және мұнайды тастау басқармасының жүйесі жұмыс үстінде болды ма?
38 тастау жерінде ағын мен судың бетіне үнемі қадағалау жүргізіледі ме?
39 тұнбалы танкке айдалған мұнай ұстайтын сулардың мөлшері (шегініс танкін көрсету керек. Жалпы мөлшерін көрсету керек);
40 жағадағы қабылдау құрылыстарына тасталды (портты және жалпы мөлшерін көрсету) (5-қосымша);

(I) Теңізге тұнбалы танктен суды тастау:

- 41 тұнбалы танкінің белгіленуі;
42 соңғы қалдықтың түсу кезінен шегініс уақыты; немесе:
43 соңғы тастау кезінен шегініс уақыты;
44 тастау басында кемеңің тұрған жері мен уақыты;
45 тастау барысында танкі толтыру деңгейі;
46 тастау басында мұнай-су бөлімі бетінің деңгейі;
47 тасталғанның мөлшері мен негізгі массаны тастау қ а р қ ы н ы ;

- 48 соңғы тастауда тастау мөлшері мен тастау қарқыны;
49 тастау аяқталғанда кеменің тұрған жері мен уақыты;
50 тастау уақытында автоматты тоқтау, тіркеу және
мұнайды тастауды басқару жүйесі жұмыс үстінде
б о л а д ы м а ?
51 тастау аяқталғанда мұнай-су бөлімі бетінің деңгейі;
52 тастау уақытында кеменің жылдамдығы;
53 тастау орнында ағын мен судың бетін үнемді
қадағалау жүргізілді ме?
54 кеменің құбыр жүйелерінің барлық тиісті клапандары
шегініс танкерлерінен тастау аяқталғанда жабық
б о л ғ а н ы н р а с т а у ;

(J) Басқа операцияларға тартылмау қалдықтар мен
мұнай ұстайтын қосындыларды жою:

-
- 55 танкерлерді белгілеу;
56 әрбір танктен жойылған мөлшер (сақталатын мөлшерді
к ө р с е т у) ;
5 7 ж о ю ә д і с і :
1) қабылдау құрылыстары (портты және жалпы мөлшерді
к ө р с е т у) (5 - қ о с ы м ш а) ;
2) жүкпен араласқан (мөлшерін көрсету);
3) басқа танкке айдалған: танкті көрсету, танкке
айдалған және жалпы мөлшерін көрсету;
4) басқа әдіспен (қандай көрсету); жойылған мөлшерін
к ө р с е т у ;

(K) Жүк танкіндегі таза балласты тастау:

-
- 58 таза балласты тастау басында кеменің тұрған орны;
59 тастау жүргізілген танкті белгілеу;
60 тастау аяқталғаннан кейін танк босады ма?
61 тастау аяқталғаннан кейінгі кеменің тұрған орны,
егер ол 58-тармақта көрсетілгеннен өзгеше болса;
62 тастау орнында ағын мен су бетін үнемі қадағалау
ж ү р г і з і л д і м е ?

(L) Таза балласт үшін бөлінген танкіден балласты тастау

(таза балласт үшін бөлінген танкісі бар танкерлерге ғана арналған танктің берілген таза балласты танкерлері үшін ғана):

-
- 63 тастау жүргізілетін танкті белгілеу;
64 теңізге таза балласты тастау басталғанда кемеңің тұрған жері мен уақыты;
65 теңізге тастау аяқталғанда кемеңің тұрған жері мен у а қ ы т ы ;
66 тасталғанның мөлшері:
1) теңізге; немесе;
2) қабылдау құрылыстарына (портты көрсету);
67 су балластың теңізге тасталғанға дейін не тастау барысында мұнай мен тастау белгілері бар ма?
68 мұнай құрамын өлшейтін құрал көмегімен тастау барысында бақыланды ма?
69 балласты тастау аяқталғанда таза балласт үшін бөлінген танкті жүк және тазартылған құбырлардан бөліп тұратын қақпақ жабылған кезде кемеңің тұрған жері және уақыты;

(M) Автоматты өлшеу, тіркеу және мұнай тастауды басқару жүйесінің жай-күйі:

-
- 70 жүйеңің қатардан шығу уақыты;
71 жүйе жұмысқа енгізілетін уақыты;
72 қатардан шығу себептері;

(N) Мұнайды апаттық немесе басқа да ерекше тастау

-
- 73 оқиға болатын уақыт;
74 оқиға болатын уақыттағы порт немесе кемеңің тұрған ж е р і ;
75 Мұнай мөлшеріңің шамасы және түрі;
76 Тастау не ағыту жағдайы, себеп және жалпы ескерту;

(O) Басқа пайдаланған операциялар және жалпы ескерту
Арнайы сапарлардағы танкерлер

(P)

Су балласты қабылдау:

77	балластпен толтырылған танктің белгіленуі;
78	Балласты қабылдау аяқталғанда кемеңің тұрған жері;
79	қабылданған балластың жалпы мөлшері, м ³ ;
80	ескертүүлەر;

(Q)

Кемеде су балласты орналастырудағы өзгеріс:

81	балласты орналастыруды өзгерту себептері;
	Қабылдау құрылысына су балласты тастау:
82	су балласы тасталған порт;
83	қабылдау құрылысының бағыты не белгіленуі;
84	тасталған су балластың жалпы мөлшері, м ³ ;
85	порт өкіметінің уәкілеттік өкілінің мәртебесі,
	күні және қолы

Е с к е р т у :

1. Егер танкте Халықаралық теңіз ұйымының Теңіз ортасын қорғау комитеті МЕРС.3(ХІІ) қарарымен мақұлдаған Шикі мұнайды жуу жүйелерін жабдықтау мен пайдалану жөніндегі басшылықта ұсынылғандай жағдайда бір уақытта жұмыс істей алатындай көп машинок орнатылса, онда шикі мұнаймен жуылатын секцияның белгісі көрінеді: N 2 орталық, алдыңғы секция.

2. Басшылықтың әдісіне сәйкес қолданылатын бір кезеңді немесе көп кезеңді жуу көрсетіледі. Егер көп кезеңді жуу қолданылса, онда машинканың тігінен өңдейтін секторы және жуу бағдарламасының кезеңінде осы сектордың неше рет өңделгені көрсетіледі.

3. Егер Басшылықта келтірілген бағдарлама сақталмаса, онда ескертуде нақты түсініктеме берілуі тиіс.

4. Шлагы арқылы қолмен жуу, машинок арқылы жуу немесе химиялық тазалау. Химиялық тазалау жағдайында пайдаланған химиялық препаратпен оның мөлшері көрсетіледі.

5. Кеме капитандары қабылдау құрылысының, оның ішінде баржы мен автоцистерна, оның ішінде шайма судың айдалған мөлшері, кір балласт, қалдық не мұнайлы қосындықтар көрсетілген қолхат не растау құжаты, сондай-ақ айдау уақыты мен күні көрсетіліп алынуы тиіс. Журналға қоса берілетін бұл қолхат не растау құжаты кеме капитанына кемеңің ластауға байланысты жанжалға қатысты емес екенін растауда көмек бола алады. Қолхат немесе растайтын құжатты

журналмен бірге сақтау керек.

6. Пункттер бойынша журналға жазбалар енгізілгенде көрсетіледі:

- 1) 1, 6, 31, 1, 40, 57, 1, 66, 2, 82 - порт (порттың рейді);
- 2) 9, 18, 21, 22, 24, 25, 28, 33, 34, 44, 49, 58, 61, 64, 65, 74, 78 - порт немесе кеме менің координаты;
- 3) 2, 4.1, 4.2, 7, 9, 19.1, 20, 23, 27, 31.2, 39, 41, 55, 57.3, 59, 63, 77 - журналдың басында көрсетілген схемаға танкті белгілеу;
- 4) 3, 4.2, 5, 8, 19.3, 23, 26, 31.1, 31.2, 35, 39, 40, 47, 48, 56, 57.1, 57.2, 57.3, 57.4, 66.1, 66.2, 75, 79, 84 - мөлшері м³;
- 5) 12, 15, 19.2, 25, 44, 49, 64, 65, 69, 70, 71, 73 - кеме уақыты;
- 6) 36, 52 - желдегі кеме менің жылдамдылығы;
- 7) 47, 48 - тастау қарқыны с/м³;
- 8) 2, 75 - коносамент не сапа паспорты бойынша мұнайдың түрі;
- 9) 45, 46, 51 - танк түбінен деңгейі м;
- 10) 14 - Мпа (кгс/см²) қысымы;
- 11) 5, 8, 37, 38, 50, 53, 54, 60, 62, 67, 68 - "иә" не "жоқ";
- 12) 72 - алдын алу не жүйенің бұзуылуына экипаждың жүйені шығаруы;
- 13) 16 - өлшеумен немесе көзбен шолып тексерумен.